

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378033

Sídlo: Husova 4, 110 00 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2020

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 11. června 2021

Radou pracoviště schválena dne: 18. června 2021

V Praze dne 18. června 2021

OBSAH:

- I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách
  - a) Výchozí složení orgánů pracoviště
  - b) Změny ve složení orgánů
  - c) Informace o činnosti orgánů
- II. Informace o změnách zřizovací listiny
- III. Hodnocení hlavní činnosti včetně informací o výsledcích výzkumné činnosti
- IV. Hodnocení další a jiné činnosti
- V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce
- VI. Stanoviska dozorčí rady
- VII. Další informace požadované zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví:
  - i. Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy
  - ii. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště
  - iii. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje
  - iv. Nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů
  - v. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích
  - vi. Informace o tom, zda pracoviště má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí
- VIII. Informace o činnosti pracoviště v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, obsahující následující údaje:
  - i. Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti
  - ii. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí
  - iii. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které pracoviště vynaložilo v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení,

- iv. Počet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence,
  - v. Počet stížností podaných na postup při vyřizování žádosti o informace, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení
  - vi. Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím
- XI. Účetní uzávěrka, Rozvaha VVI, Výkaz zisku a ztráty, Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2020
- X. Zpráva auditora

Přílohy:

Publikační činnost pracovníků pracoviště
Grantové projekty

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště:

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

1. zástupce ředitele (vědecký tajemník):

PhDr. Jan Klípa, Ph.D

2. zástupkyně ředitele (tajemnice vědeckých informací):

PhDr. Taťána Petrasová, CSc.

Rada pracoviště s funkčním obdobím 6. 12. 2016 – 5. 12. 2021 ve složení:

předseda:

prof. PhDr. Lubomír Slaviček, CSc., FF MU Brno

místopředsedkyně:

Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D., ÚDU AV ČR, v. v. i.

členové:

doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D., FF MU Brno

PhDr. Martin Mádl, Ph.D., ÚDU AV ČR, v. v. i.

PhDr. Taťána Petrasová, CSc., ÚDU AV ČR, v. v. i.

PhDr. Dalibor Prix, CSc., ÚDU AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Jiří Roháček, CSc., ÚDU AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D., ÚDU AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D., FF UP Olomouc

tajemnice:

Mgr. Helena Dáňová, Ph.D., ÚDU AV ČR, v. v. i.

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2017 ve složení:

předsedkyně:

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. (AR AV ČR)

místopředsedkyně:

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc. (ÚDU AV ČR)

členové:

Mgr. Marcel Fišer, Ph.D. (Galerie výtvarného umění v Chebu)

prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, CSc. (VŠUP)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (ARÚP AV ČR) – jmenován 21. 6. 2017

tajemník:

PhDr. Martin Mádl, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

THS:

ing. Jana Pánková (vedoucí oddělení)

Dagmar Novotná

Věra Jagerová

Ing. Lúbica Gabrišová

Kateřina Valterová

Mgr. Tereza Koucká (NAKI II)

Personální oddělení:

Jarmila Straková

Dagmar Novotná

Sekretariát a styk s veřejností:

Kamila Ramešová

Věra Jagerová

Mgr. Kateřina Lahodová (nakladatelství Artefactum)

MgA. Barbara Líznerová (PR)

VÝZKUMNÁ A SERVISNÍ ODDĚLENÍ:

Oddělení umění středověku:

PhDr. Klára Benešová, CSc.

Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Jan Dienstbier, Ph.D. et Ph.D.

prof. PhDr. Ivo Hlobil, CSc.

PhDr. Jan Chlíbec, Ph.D.

PhDr. Jan Klípa, Ph.D. (pověřen vedením oddělení)

PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D.

Mgr. Lenka Panušková, Ph.D.

PhDr. Milada Studničková

Oddělení umění raného novověku:

PhDr. Beket Bukovinská

Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D.

Mgr. Markéta Ježková, Ph.D. (GAČR)

prof. PhDr. Lubomír Konečný

PhDr. Martin Mádl, Ph.D.

PhDr. Ivan Muchka

Mgr. Ivo Purš, Ph.D.

doc. PhDr. Michal Šroněk CSc.

Ing. arch. Petr Uličný (GAČR)

PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Oddělení umění 19. – 21. století:

Mgr. Hana Buddeus, Ph.D. (NAKI II)

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.

Mgr. Martina Hrabová, Ph.D. – Program podpory perspektivních lidských zdrojů

Mgr. Ondřej Hojda, Ph.D. - Program podpory perspektivních lidských zdrojů

PhDr. et Mgr. Eva Janáčková, Ph.D. (NAKI II)

prof. PhDr. Petr Kratochvíl, CSc.

Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Mgr. et Mgr. Katarína Mašterová, Ph.D. (NAKI II)

PhDr. Dagmar Nárožníková (časopis Umění/Art)

PhDr. Martin Krummholz, Ph.D.

Fedora Parkmann, Ph.D. - Program podpory perspektivních lidských zdrojů

PhDr. Taťána Petrasová, CSc.

Prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc.

PhDr. Mahulena Nešlehová

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Oddělení uměleckohistorické topografie:

Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D.

Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D.

Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D.

Mgr. Matěj Kruntorád, Ph.D.

Mgr. Klára Mezihoráková, Ph.D.

PhDr. Marie Platovská

PhDr. Dalibor Prix, CSc. (vedoucí oddělení)

Mgr. Markéta Svobodová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Valeš, Ph.D.

prof. PhDr. Pavel Vlček

Oddělení dokumentace:

Mgr. Tereza Cíglerová (NAKI II)

BcA. Kateřina Doležalová (NAKI II)

MgA. Barbara Líznerová

Mgr. Barbora Kundračíková, Ph.D. (NAKI II)

Mgr. Jana Marešová, Ph.D.

doc. PhDr. Jiří Roháček, CSc. (vedoucí oddělení)

Mgr. Petra Schlosser Trnková, PhD.

Mgr. Kristina Uhlíková, Ph.D.

Mgr. Et Mgr. Jan Uhlík, MBA (projekt NAKI)

Bc. David Vrána

Oddělení historiografie a teorie umění:

Mgr. et Mgr. Stanislava Fedrová, Ph.D., (vedoucí oddělení)

Prof. PhDr. Tomáš Hlobil, CSc.
Mgr. Tereza Johanidesová
PhDr. Tomáš Murár, Ph.D.
Prof. Matthew Rampley

Oddělení muzikologie:

doc. PhDr. Roman Dykast, CSc., (vedoucí oddělení)
Dr. Anja Bunzel
prof. PhDr. Petr Daněk, Ph.D.
doc. PhDr. Martin Horyna, Ph.D.
PhDr. Hana Jarolímková (časopis Hudební věda)
PhDr. et Mgr. Milada Jonášová, Ph.D.
Mgr. Václav Kapsa, Ph.D.
PhDr. Aleš Opekar, CSc.
Dr. des. David Vondráček

Fototéka a fotoateliér:

Mgr. Markéta Janotová
Mgr. Martin Pavlis (vedoucí oddělení)
Zdeněk Matyáško – do 25. 4. 2020
MgA. Vlado Bohdan (vedoucí fotoateliéru)
MgA. Jitka Walterová
MgA. Petr Zinke
BcA. et MSc. Adéla Kremplová (NAKI II)
František Hlaváč
MgA. Ondřej Příbyl (NAKI II)
MA Eliška Stejskalová

Knihovna:

PhDr. Sabina Adamczyková (vedoucí)
Mgr. Veronika Ježková
Renáta Medunová
Mgr. Ivana Yael Nepalová M.A.
Markéta Staňková
Mgr. Jan Salava

Muzikologická knihovna:

PhDr. Jana Vozková, CSc. (vedoucí)
Mgr. Markéta Kratochvílová, Ph.D.

b) Změny ve složení orgánů

Ve složení orgánů pracoviště neproběhly v roce 2020 žádné změny.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Vedení Ústavu dějin umění (ÚDU) se v roce 2020 věnovalo kromě běžných činností přípravě podkladů k mezinárodnímu hodnocení pracoviště. V březnu po vyhlášení nouzového stavu přijalo na základě nařízení vlády a Ministerstva zdravotnictví ČR mimořádná opatření, přispívající ke zvládnutí pandemické situace. Pro veřejnost byly uzavřeny obě ústavní knihovny a badatelny, byly zrušeny veřejné přednášky, byly zrušeny zahraniční badatelské cesty, konference a workshopy byly přesunuty na podzimní termín, respektive do online prostředí. Online formou proběhl i tradiční Týden vědy a techniky, do kterého se ředitel zapojil prezentací ústavních aktivit.

Přes všechny nepříznivé okolnosti se v roce 2020 podařilo zorganizovat předání velkolepého daru knižního fondu, čítajícího kolem 3000 svazků a věnovaného ÚDU prof. Biancou Kühnel z Hebrejské univerzity v Jeruzalému. Za pomoci velvyslance České republiky v Izraeli Martina Stropnického a vědecké diplomatky v Tel Avivu Delany Mikolášové se publikace v říjnu přesunuly do depozitáře Knihovny AV ČR v Jenštejně. Po katalogizaci bude tento fond, zaměřený převážně na problematiku Jeruzaléma a jeho roli ve středověku, přístupný odborné veřejnosti v rámci naší ústavní knihovny.

V říjnu se ředitel zúčastnil pravidelného valného shromáždění zástupců Mezinárodní asociace uměleckohistorických výzkumných institucí (RIHA), které se konalo poprvé online formou.

Rada pracoviště:

Rada na svém prvním zasedání roku 2020, konaném dne 9. 3. 2020 schválila rozpočet ÚDU AV ČR na rok 2020 a seznámila se se střednědobým výhledem. Dalším bodem jednání byly návrhy grantových projektů. Rovněž proběhlo hlasování o změně organizačního řádu v souvislosti s ustanovením Mezinárodního poradního sboru a hlasování o znění vnitřního předpisu: zařazování pracovníků přijatých na grantové projekty do kvalifikačních stupňů.

Ve dnech 17. 3. – 22. 3. 2020 proběhlo první hlasování Rady roku 2020 per rollam.

Předmětem hlasování byl souhlas s nominováním PhDr. Tomáše Murára, Ph.D. na prémii Otto Wichterleho. Rada pracoviště s nominací souhlasila.

Hlasováním per rollam ve dnech 22. 4. – 26. 4. 2020 Rada schválila výběr kandidátů do Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – mzdové podpory postdoktorandů na pracovištích AV ČR: Naïs Virenque, Ph.D. a PhDr. Daniely Břizové v navrženém pořadí.

Rada pracoviště ocenila práci komise pro výběr kandidátů, která zasedala on-line.

Na svém řádném zasedání dne 17. 6. 2020 Rada schválila Výroční zprávu. Dále doc. Winter informoval o dokončení smlouvy s UP Olomouc ohledně spolupráce s katedrou muzikologie.

Rada byla dále informována, že do nakladatelství Academia byl odevzdán 3. díl Památek Moravy a Slezska, 4. díl je rozpracován, plánované dokončení v roce 2022. Doc. Winter informoval, že hodnocení pracovišť bylo odloženo na listopad 2020. Pokračuje jednání o rozšíření prostor ÚDU.

Hlasováním per rollam ve dnech 17. 8. – 26. 8. 2020 Rada schválila projekt dr. Anji Bunzel – Program pro podporu mezinárodní spolupráce začínajících výzkumných pracovníků.

Hlasováním per rollam ve dnech 26. 8. – 2. 9. 2020 Rada schválila podání projektu Mgr. Martiny Hrabové, Ph.D. v rámci Marie Skłodowska-Curie – Individual Fellowships po zapracování změn, které byly navrhovatelce sděleny.

Hlasováním per rollam ve dnech 27. 8. – 4. 9. 2020 Rada schválila Volební řád AV ČR, v. v. i.

Hlasováním per rollam ve dnech 21. 9. – 27. 9. 2020 Rada schválila výběr kandidátky mgr. Marcely Hanáčkové, Ph.D. do Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR.

Ve dnech 23. 10. – 2. 11. 2020 schválila rada hlasováním per rollam změny v jednacím řádu Rady pracoviště Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i. Změna spočívala v umožnění distančního nebo kombinovaného zasedání Rady pracoviště. Jednací řád nabyl účinnosti dne 2. 11. 2020.

Na svém řádném zasedání dne 11. 12. 2020 byla Rada informována o čerpání rozpočtu ÚDU AV ČR v roce 2020 a o rozpočtu na rok 2021. Rada na tomto zasedání schválila členy atestačních komisí a informovala o atestaci pracovníků oddělení muzikologie a o grantových projektech získaných a plánovaných podat v roce 2021. Doc. Winter informoval o mezinárodním hodnocení AV ČR a seznámil členy Rady pracoviště s postupem získávání nových prostor pro AV ČR v rámci nákladového nádraží Žižkov. Dr. Petrasová informovala o přesunu knihovny prof. Bianci Kühnel z Izraele do Prahy a o zapojení do projektu RIHA.

Dozorčí rada:

Ve dnech 27. 12. 2019 – 3. 1. 2020 proběhlo jednání „per rollam“ DR č. I/2020 o výběrovém řízení na zadání na veřejnou zakázku výběru nového Ekonomického informačního systému (EIS).

Během zasedání DR dne 6. 3. 2020 podala ing. Jana Pánková, vedoucí THS, členům DR informace o rozpočtu institucionálních nákladů a výnosů ÚDU AV ČR, v. v. i. pro rok 2020. DR vzala informace o rozpočtu na vědomí. Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. informoval přítomné o chodu pracoviště a o jeho odborných aktivitách. Členové DR otázky hospodaření ÚDU a jeho činnosti projednali a vzali je na vědomí.

Ve dnech 8. – 15. 5. 2020 proběhlo jednání „per rollam“ DR č. II/2020 k uzavření Dohody o prominutí dluhu mezi Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i., Filosofickým ústavem AV ČR,

v. v. i., a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem a Gastro hotelem s. r. o., jako nájemcem.

Ve dnech 8. – 15. 5. 2020 proběhlo jednání „per rollam“ č. DR III/2020 k uzavření Dohody o prominutí dluhu mezi Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i., Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i., a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem a Keystone Production, s. r. o.

Dne 15. 6. 2020 proběhlo zasedání DR, během kterého doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D., podal komentář k Výroční zprávě ÚDU AV ČR v. v. i. a k jeho odborné činnosti. Ing. Jana Pánková, vedoucí THS, podala komentář k výsledku hospodaření pracoviště a seznámila přítomné s výrokem auditora. Členové DR Výroční zprávu ÚDU za rok 2019 projednali, doporučili její formální úpravu a doplnění údaje o poskytování informací podle zákona č. 106/99 Sb. a vyžádali si zaslání auditorské zprávy. Členové DR dále provedli v tajném hlasování hodnocení manažerských schopností ředitele ÚDU doc. PhDr. Tomáše Wintera, Ph.D. ve vztahu k pracovišti.

V rámci jednání „per rollam“ č. IV/2020 ve dnech 7. – 10. 8. 2020 se členové DR, v. v. i. vyjádřili k návrhu Nájemní smlouvy o nájmu prostor v depozitáři (Jenštejn) mezi ÚDU AV ČR, v. v. i. a Knihovnou AV ČR, v. v. i.

V rámci jednání „per rollam“ č. V/2020 ve dnech 25. – 26. 8. 2020 se členové DR k 26. 8. 2020 vyjádřili k určení auditora pro rok 2020, k návrhu smlouvy s Keystone Production s. r. o. a k návrhu nájemní smlouvy s PSÚ AV ČR, v. v. i.

V rámci jednání „per rollam“ č. VI/2020 ve dnech 22. – 23. 9. 2020 se členové DR vyjádřili k Dodatku o prodloužení smlouvy o pronájmu předzahrádky firmě Gastro hotel s. r. o.

V rámci jednání „per rollam“ č. VII/2020 ve dnech 22. – 23. 9. 2020 se členové DR vyjádřili k Dodatku č. 3 ke Smlouvě o nájmu prostoru sloužícího podnikání mezi Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i., Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i., a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem a Keystone Production s. r. o., jako nájemcem.

V rámci jednání „per rollam“ č. VIII/2020 ve dnech 21. – 26. 10. 2020 se členové DR vyjádřili k návrhu Smlouvy o nájmu prostor v depozitáři mezi Knihovnou AV ČR, v. v. i. jako pronajímatelem a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. jako nájemcem ve věci pronájmu depozitářů v obci Jenštejn za účelem uskladnění knih v mobilních regálech.

V rámci jednání „per rollam“ č. IX/2020 ve dnech 21. – 26. 10. 2020 se členové DR v návaznosti na Pokyn akademické rady Akademie věd ČR č. 4 ze dne 30. 6. 2020, který upravuje možnost distanční a kombinované podoby zasedání dozorčích rad pracovišť AV ČR, k 26. 10. 2020 vyjádřili k návrhu změny Jednacího řádu Dozorčí rady ÚDU AV ČR, v. v. i. Členové DR se během distančního zasedání dne 27. 11. 2020 seznámili s financováním ÚDU AV ČR, v. v. i. v roce 2020, které představila ing. Jana Pánková, vedoucí THS. Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. podal informaci o chodu pracoviště a o jeho odborných aktivitách v době protiepidemických opatření. Zásadní posun pro ÚDU a pro řešení jeho prostorových

problémů představuje aktivní spolupráce se Sekyra Group. Investor Sekyra hledá subjekty pro využití rekonstruované Nákladové nádraží Žižkov. Ředitel ÚDU přítomné informoval také o chodu nového muzikologického oddělení, o přípravě na mezinárodní hodnocení pracovišť AV ČR a o dalších otázkách souvisejících s činností pracoviště. Členové DR hospodářskou situaci a činnost pracoviště projednali a vzali informace o nich na vědomí.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2020 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti, včetně informací o výsledcích výzkumné činnosti

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. se zaměřuje na výzkum v oborech dějin a teorie výtvarného umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky, muzikologie a estetiky a další s tím související činnosti.

V roce 2020 se ÚDU, stejně jako takřka celý svět, potýkal s řadou zcela nových situací, které přinesla pandemie viru SARS-CoV19. Přestože mnoho z původních plánů zůstalo nenaplněno, bylo odloženo na příhodnější dobu nebo bylo naplněno ve změněných formátech a podobách, práci v oboru dějiny umění a chod pracoviště protipandemická opatření nakonec omezila a ovlivnila relativně málo, ve srovnání s širokou paletou dalších odvětví a oborů lidské činnosti.

Rok 2020 měl být rokem, v němž proběhne mezinárodní hodnocení odborné činnosti výzkumně-infrastrukturních pracovišť AV ČR za období 2015–2019 (dále jen „mezinárodní hodnocení“). Velká část první poloviny roku tak byla věnována náročné a dlouhodobé přípravě podkladů a materiálů, které mezinárodní hodnocení vyžadovalo. Po dvojím odročení prezenční formy hodnocení s přítomností kolegia zahraničních hodnotitelů na pracovištích se vedení AV ČR usneslo, že mezinárodní hodnocení proběhne on-line formou na jaře roku 2021. Průběh a výsledky hodnocení tak budou jedním z bodů VZ za rok 2021.

V roce 2020 probíhala intenzivní technická, koncepční i obsahová práce na nové podobě webových stránek ÚDU (www.udu.cas.cz), které nakonec v lednu 2021 plně nahradily již designově, technicky i informačně zastaralé webové stránky, spuštěné v roce 2011.

V roce 2020 se ve struktuře a práci ÚDU již plně etablovala nová Oddělení historiografie a teorie umění a Oddělení muzikologie. Kromě běžné vědecké práce završené řadou časopiseckých i knižních publikací první ze zmíněných oddělení vydalo první svazek

zamýšlené řady základních teoretických oborových textů, které dosud nebyly přístupné v českém jazyce, a to Wölfflinovy „Základní pojmy dějin umění“. Muzikologické oddělení se pak zaměřilo na téma Mozartovy Bertramky z perspektivy nově objevených materiálů Muzea architektury Technické univerzity v Mnichově, kterému byla věnována mezinárodní konference a výstava. Projekt završila objemná kolektivní monografie.

Rok 2020 byl posledním rokem řešení v případě dvou grantů GAČR: „Monumenta mortis et memoriae. Sepulkrální skulptura ve výtvarném umění českého středověku“, č. 18-06201S (Jan Chlíbaec) a „ Krásný Dvůr v kontextu evropských krajinářských parků“, č. 18-07366S (Martin Krummholz). S ohledem na ztíženou možnost čerpání grantové dotace i na překážky, které v souvislosti s pandemií ovlivnily i řešení grantových úkolů a tvorbu výsledků, bylo ukončení čerpání obou grantů ze strany poskytovatele oficiálně posunuto do poloviny roku 2021.

Výraznou podporou vědecké práce pracoviště je i dalších 7 aktuálně řešených projektů GAČR.

Ve veřejné soutěži v roce 2020 získal ÚDU AV ČR jako příjemce jeden grant GAČR: „Barokní nástěnná malba mezi teorií a praxí“ (Martin Mádl).

Významnou složkou výzkumné činnosti ÚDU AV ČR jsou projekty podpořené v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity 2016–2022 (NAKI II). Rok 2020 byl posledním rokem řešení pro čtyři z nich. Tomu odpovídá i množství výsledků, které se v rámci projektů NAKI II v roce 2020 uskutečnily nebo byly publikovány či byly v přípravě k dokončení v následujícím roce. Projekt „Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl“ byl zacílen na restaurování a uměleckohistorické zhodnocení rozsáhlé pozůstalosti z díla tohoto předního českého fotografa. Hlavním odborným výsledkem projektu v roce 2020 byly výstava „Fešandy ze šuplíků: Sudek a sochy“, doprovázená reprezentativním vědeckým katalogem.

Na projektu „Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace“ spolupracoval ÚDU s dalšími třemi institucemi. V roce 2020 byl realizován hlavní výsledek aplikovaného výzkumu, rozsáhlá výstava „Uprostřed koruny České: Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550.“ I přes protipandemická omezení byla výstava pro pořádající instituci, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, událostí sezóny. K vydání byl připraven objemný trojdílný soupisový a vědecký katalog.

V roce 2020 se završil rovněž projekt „Proměna venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století“ jehož cílem byla mnohostranná prezentace nezpochybnitelných a v současnosti často ohrožených historických a uměleckých hodnot venkovské architektury jako národního dědictví. Vedle fotografické výstavy „Proměny venkovské architektury v 19. a 20.

století v Čechách“, která se konala v pražské Národní knihovně, byl publikován další díl výběrového katalogu nejzajímavějších dokladů české vernakulární architektury sledovaného období „Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století II“.

V rámci pokračujícího projektu „Obraz nepřítel. Vizualní projevy antisemitismu v českých zemích od středověku po současnost“ byla vydána úspěšná publikace, vycházející z předchozí mezinárodní konference „Obrazy nenávisti: Vizualní projevy antisemitismu ve střední Evropě“, jejíž anglická verze „Visual Antisemitism in Central Europe: Imagery of Hatred“ bude v roce 2021 vydána u renomovaného nakladatelství De Gruyter. V rámci grantu byla rovněž zprovozněna interaktivní mapa s odborným obsahem, zaměřená na výskyt vizuálních děl s antisemitskou tematikou.

V rámci akademického zastřešujícího programu Strategie AV21 se ÚDU AV ČR aktivně účastnil programů „Formy a funkce komunikace“, „Paměť v digitálním věku“ a „Evropa a stát: Mezi barbarstvím a civilizací“. V rámci této meziústavní spolupráce byla uspořádána řada menších výstav a kolokvií a bylo podpořeno několik dílčích individuálních projektů.

Vedle výše zmíněných výsledků vydali odborní pracovníci ÚDU AV ČR i v roce 2020 řadu významných knižních i časopiseckých publikací, v nichž zúročili několikaletou předcházející badatelskou práci (viz příloha Publikační činnost pracovníků ÚDU).

Programy spolupráce:

V rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů (Mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR), působili v ÚDU AV ČR v roce 2019 tři badatelé: Fedora Parkmann, která se zabývá mezinárodními kontakty na poli fotografických výstav ve 30. letech 20. století, Ondřej Hojda, který zpracovává projekt „Ósaka 1970: architektura, environment a média. Světová výstava jako křižovatka československé a světové architektury“ a konečně Tomáš Murár s projektem „Vídeňská škola dějin umění a umění Michelangela Buonarrotiho: Max Dvořák a jeho žáci Jaromír Pečírka, Charles de Tolnay, Hans Sedlmayr“.

Úspěšná žadatelka o tuto podporu dr. Nais Virenque (v rámci v.ř. na jaře roku 2020) nakonec upřednostnila jinou zahraniční nabídku a na ÚDU nenastoupila. Dotace PPLZ tak byla vrácena do rozpočtu AV ČR v plné výši.

Svůj projekt, zaměřený na provoz ateliéru Le Corbusiera dokončila v roce 2020 Martina Hrabová, která aktuálně připravuje vydání hlavního výsledku.

Mezinárodní aktivity:

I přes omezení daná protipandemickými opatřeními ÚDU v roce 2020 organizoval nebo spoluorganizoval mezinárodní konference (některé online):

Worker Photography in Museums: History and Politics of a Cultural Heritage in East-Central Europe

26. – 27. 2. 2020, Praha, Akademické konferenční centrum a CEFRES

Organizátor: ÚDU, Fedora Parkmann, Petra Trnková

Spoluorganizátoři: CEFRES, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Université Paris-Nanterre

Current Issues of Mozart's Research III

9. 10. 2020, Praha, Vila Lanna

Organizátor: ÚDU, Milada Jonášová

Spoluorganizátor: Mozartovská společnost v ČR

Women in Nineteenth-Century Czech Musical Culture

23. – 24. 10. 2020, online

Organizátor: ÚDU, Anja Bunzel

Spoluorganizátor: Sophie Drinker Institut, Bremen

Photo: Science. Photography and Scientific Discourses

30. 11. – 2. 12. 2020, online

Organizátor: ÚDU, Hana Buddeus, Barbora Kundračiková, Katarína Mašterová, Fedora Parkmann, Petra Trnková

Na základě mezinárodní spolupráce bylo vydáno tematické číslo časopisu Umění/Art, editované prof. Chrisem Longem a věnované Adolfu Loosovi. Vedle spolupráce zahraničních badatelů na řešení grantových projektů je třeba zdůraznit zapojení ÚDU do přípravy ambiciózního publikačního projektu History of the Visual Arts in Europe.

Další organizační činnost:

S podporou americké nadace The Bader Philanthropies, Inc., ÚDU ve spolupráci s Uměleckohistorickou společností v českých zemích udílí a spravuje „Stipendium Dr. Alfreda Badera na výzkum evropského umění a architektury od středověku po 20. století“, které umožňuje doktorandům universit v ČR uskutečnit v rámci stipendia zahraniční studijní cesty a pobyty na zahraničních univerzitách či neuniverzitních pracovištích. Čtvrtý ročník mezinárodního workshopu aktuálních držitelů stipendia byl o rok odložen a v roce 2021 se tak bude konat rozšířené kolokvium laureátů z let 2019/20 a 2020/21 spolu s jejich zahraničními tutory.

Stipendium pro rok 2020/21 získaly:

Tereza Johanidesová (FF UK Praha): „Klíčové koncepty, pojmy a interpretační strategie české marxistické ikonologie“

Michaela Hojdysz (FF MU v Brně): „Arcivévoda Evžen Rakousko-Těšínský: Přestavba a ochrana hradu Bouzov v kontextu sběratelství a památkové péče ve střední Evropě na konci 19. století“

Mariana Placáková (FF UK Praha): „Zkušenost a emancipace. Feministické umění v období státního socialismu“

Výstavy:

Pracovníci ÚDU v roce 2020 uspořádali nebo spolupracovali na přípravě řady výstav. Po uzavření muzeí a galerií pro návštěvníky byly výstavy v některých případech realizovány v online prostředí, případně doplněny komentovanými online prohlídkami.

Architekt a památkář František Schmoranz st. a rod Schmoranzů ze Slatiňan

Regionální muzeum v Chrudimi, 18. 9. 2020 – 31. 1. 2021

Kurátoři: Jan Uhlík, Kristina Uhlíková (ÚDU AV ČR), David Richter (RGM Chrudim)

Dějiny umění ve smyčkách doby: Století Ústavu pro dějiny umění FF UK

Křížová chodba Karolína, Praha, 21. 1. – 23. 2. 2020

Kurátor: Jan Klípa (ÚDU AV ČR)

Spolupracující: Tomáš Murár (ÚDU AV ČR)

Estetika udržitelné architektury

Galerie Jaroslava Fragnera, Praha, 30. 7. – 22. 9. 2020

Design Factory, Bratislava, 15. 9. – 30. 9. 2020

Kurátoři: Petr Kratochvíl (ÚDU AV ČR), Daniel Merta

Fešandy ze šuplíků. Sudek a sochy

Galerie hlavního města Prahy, 23. 6. – 27. 9. 2020

Kurátoři: Hana Buddeus, Katarína Mašterová (ÚDU AV ČR)

Josef Führich. Živly

Oblastní galerie Liberec, 24. 1. – 11. 6. 2020

Kurátor: Pavla Machalíková (ÚDU AV ČR)

Josef Sudek. Tzv. volná tvorba

Window Gallery, ÚDU AV ČR, 23. 9. – 13. 12. 2020

Kurátor: Hana Buddeus (ÚDU AV ČR)

Mikuláš Medek. Nahý v trní

Národní galerie Praha, 11. 9. 2020 – 31. 1. 2021

Kurátor: Lenka Bydžovská (ÚDU AV ČR), Karel Srp

Mizející tvář venkova. Fotografie Jitky Walterové v odborné dokumentaci

Window Gallery, ÚDU AV ČR, 4. 3. – 7. 6. 2020

Kurátor: Ludmila Hůrková (ÚDU AV ČR)

„Nad slunce krásnější“. Plzeňská madona a krásný sloh

Západočeská galerie v Plzni, 27. 11. 2020 – 6. 6. 2021

Kurátor: Petr Jindra (ZČP), Michaela Ottová (KTF UK)

Odborná spolupráce: Jan Klípa (ÚDU AV ČR)

Něžné utrpení podle Hanse von Aachena: Neznámý rudolfínský obraz Bolestný Kristus v břevnovském klášteře

Window Gallery, ÚDU AV ČR, 17. 12. 2020 – 21. 3. 2021

Kurátor: Štěpán Vácha (ÚDU AV ČR)

Ondřej Kohout – Odpal!

Galerie Smečky, Praha, 9. 9. 2020 – 30. 1. 2021

Kurátor: Jan Chlíbaec (ÚDU AV ČR)

Opera pro chudé? Proměny českých muzikálů v čase i nečase

Kulturní centrum Kaštan, Praha, 14. 10. – 21. 11. 2020

Kurátor: Aleš Opekar (ÚDU AV ČR)

Pod povrchem. Průzkumy středověkých soch a deskových obrazů z regionu východních Čech

Window Gallery, ÚDU AV ČR, 25. 6. – 20. 9. 2020

Kurátor: Helena Dáňová (ÚDU AV ČR)

Proměny venkovské architektury v 19. a 20. století

Národní knihovna České republiky Praha, 1. 12. 2020 – 27. 2. 2021

Kurátory: Ludmila Hůrková, Marie Platovská, Markéta Svobodová (ÚDU AV ČR)

Stanislav Kolíbal. London 1969

Velvyslanectví České republiky v Londýně, 21. 2. – 7. 6. 2020

Kurátory: Katarína Mašterová (ÚDU AV ČR), Pavel Vančát

Stanislav Sucharda 1866–1916: Tvůrčí proces

Národní galerie Praha, 15. 11. 2019 – 25. 10. 2020

Kurátor: Martin Krumholz (ÚDU AV ČR)

Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 7. 2. – 26. 7. 2020

Kurátory: Helena Dáňová (ÚDU AV ČR), Markéta Pražáková, Radek Bláha (Muzeum východních Čech Hradec Králové)

Specializovaná spolupráce: Jiří Roháček, Milada Studničková (ÚDU AV ČR)

Víra v umění – umění ve víře. Výtvarná kultura Chrudimska ve středověku

Regionální muzeum v Chrudimi, 1. 10. 2020 – 31. 1. 2021

Kurátory: Helena Dáňová (ÚDU AV ČR), Iva Kopecká, Jan Musil (Regionální muzeum v Chrudimi)

Popularizační aktivity:

Na samostatné pozici PR pracuje od roku 2018 Barbara Líznerová. V loňském roce byly plánované popularizační aktivity ve velké míře ovlivněny pandemickou situací. Pravidelné přednáškové cykly i veletrhy (Svět knihy, Veletrh vědy) byly zrušeny. Realizovat se podařilo pravidelnou listopadovou akcí Týden vědy a techniky AV ČR, a to online formou. V září se ÚDU již podruhé zapojil do akce Open House Praha a zpřístupnil prostory pracoviště formou komentovaných prohlídek pro veřejnost. Ve stejném měsíci se uskutečnilo uvedení knihy *Imago, imagines* v Literární kavárně Academia. S nakladatelstvím Artefactum jsme se v prosinci prezentovali na online veletrhu pro malé nakladatele Knihex 09½ online.

Týdne vědy a techniky AV ČR jsme připravili online akci Představení Ústavu dějin umění AV ČR – diskuse s ředitelem, která byla určena především pro studenty. Program Týdne vědy a techniky AV ČR byl také doplněn o workshop Anji Bunzel na téma *Women in Nineteenth-Century Czech Musical Culture* a online přednášku pro veřejnost (Hana Buddeus: *Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví*). K představení aktuálních výstupů výzkumu pracovníků a připomenutí významných výročí stále slouží *Window Gallery*, galerie ve výlohách knihovny ÚDU. V roce 2020 zde byly realizovány čtyři výstavy: *Mizející tvář venkova. Fotografie Jitky Walterové v odborné dokumentaci*, *Pod povrchem. Průzkumy středověkých soch a deskových obrazů z regionu východních Čech*, *Josef Sudek: tzv. volná tvorba a Něžné utrpení podle Hanse von Aachena*. V rámci online aktivit a projektu *Akademie věd Věda na doma* jsme připravili několik tematických kvízů a komentované prohlídky uzavřených výstav formou videí (*Stanislav Sucharda 1866–1916: Tvůrčí proces a Uprostřed Koruny české*).

Další popularizační aktivity, rozhovory, přednášky:

Přednášky:

- Hana Buddeus, *Originály a reprodukce*, Galerie hlavního města Prahy, 7. 8. 2020
- Hana Buddeus (společně s Kateřinou Doležalovou a Terezou Cíglarovou), *Restaurování a konzervování*, Galerie hlavního města Prahy, 10. 9. 2020
- Helena Dáňová, *Uprostřed Koruny české*, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 11. 2., 10. 3., 19. 5., 3. 6., 12. 6., 2. 7. 2020
- Helena Dáňová, *Víra v umění – umění ve víře*, Regionální muzeum v Chrudimi, 10. 10. 2020
- Pavla Machalíková, *Josef Fühlich: Živly*, Oblastní galerie Liberec, 13. 2. 2020
- Katarína Mašterová, *Fotografický archiv*, Galerie hlavního města Prahy, 23. 7. 2020
- Jiří Roháček, *Historické nápisy*, Muzejní a vlastivědný spolek Včela Čáslavská, Čáslav, 22. 9. 2020
- Štěpán Vácha, *Gian Lorenzo Bernini I*, Galerie výtvarného umění v Chebu, 4. 3. 2020
- Štěpán Vácha, *Gian Lorenzo Bernini II*, Galerie výtvarného umění v Chebu, 17. 6. 2020

Texty:

- Klára Benešová (s Leonou Matuškovou), *Osudové momenty. A/Věda a výzkum*, 2020, ročník 4, svazek č. 4, str. 28–33. ISSN 2533-784X.
- Vlado Bohdan (společně s Janem H. Vitvarem), *Ožvilé fešandy. Respekt*, 2020, ročník 31, svazek 36, str. 52–55. ISSN 0862-6545.

- Jan Dienstbier, Panenka Marie proti migrantům. Kontroverzní stavba sloupu na pražském Staroměstském náměstí zahájena. *Dějiny a současnost*, 2020, ročník 42, svazek 3, str. 30–33. ISSN 0418-5129.
- Ivo Hlobil (společně s Jiřím Šmeralem), Nečekaný objev představuje většina exponátů. *Svitavský deník*, ročník 29, svazek 120, str. 3. ISSN 1802-0976.
- Vendula Hnídková, De Young Museum. Reinterpretace moderního muzea. *Vesmír*, 2020, ročník 99, svazek 3, str. 186–188. ISSN 0042-4544.
- Vendula Hnídková, Letchworth. První pokus o třetí magnet. *Vesmír*, 2020, ročník 99, svazek 6, str. 370–373. ISSN 0042-4544.
- Jan Klípa, *Ecclesia semper reformanda, Era21* 2020, ročník 30, č. 6, s. 14. ISSN 1801-089X
- Martin Krummholz (společně s Janem H. Vitvarem), Sochy zapomenuté ve sklepech. *Respekt*, 2020, ročník 31, svazek 11, str. 54–56. ISSN 0862-6545.
- Pavla Machalíková, Překvapivá sousedství a nečekané souvislosti. *Art and antiques*. 2020, svazek 3, str. 40-41. ISSN 1213-8398.
- Fedora Parkmann (společně s Jiřím Krohou), Bytová krize na pitevním stole. *Sociologický fragment bydlení. Fotograf. Časopis pro fotografii a vizuální kulturu*. 2020, ročník 19 svazek 36, str. 30–35. ISSN 1213-9602.
- Matthew Rampley (společně s Milenou Bartlovou), Česko je zajímavé místo pro život. *Art and antiques*. 2020, svazek 12, str. 8–9. ISSN 1213-8398.
- Jiří Roháček (společně s Leonou Matuškovou). Ticho u Týna. *A/Věda a výzkum*, 2020, ročník 4, svazek 4, str. 52–55. ISSN 2533-784X.
- Petra Trnková, Imponderabilie, myriády světél a sen o nekonečném množství reprodukcí. *Art and antiques*. 2020, svazek 12/1, str. 30–36. ISSN 1213-8398.
- Kristina Uhlíková (společně s Martinem Ocknechtem), Umění pod novým pánem. *A/Věda a výzkum*, 2020, ročník 4, svazek 2, str. 66–69. ISSN 2533-784X.

Rádio a televize:

- *Radio Wave*, 10. 11. 2020 – Hana Buddeus, Neúnavná hra se světlem. Rozdělovat fotografie Josefa Sudka na zakázky a volnou tvorbu není třeba, říká historička umění
- ČT 24, 5. 7. 2020 – Hana Buddeus (s Katarínou Mašterovou), Světice jsou fešandy. Výstava ukazuje neznámé fotografie Josefa Sudka
- *Toulavá kamera*, Česká televize, 8. 3. 2020 - Helena Dáňová, Uprostřed Koruny české
- *On air*, *Radio Wave*, 24. 8. 2020 – Petr Kratochvíl, Stavíme ekologicky, abychom zachránili civilizaci. Tradiční architektura byla udržitelná vždy
- Český rozhlas Vltava, 15. 2. 2020 – Martin Krummholz, Tvůrčí proces Stanislava Suchardy
- Český rozhlas Vltava, 6. 6. 2020 – Tomáš Murár, Příběh Příběhu umění
- ČT Art, 11. 10. 2020 – Aleš Opekar, *PopStory II* (1/6). Slova a texty
- *Studio ČT24*, 16. 10. 2020 – Taťána Petrasová, Tři tisíce knih z Izraele do ČR

- Český rozhlas 2, 1. 2. 2020 – Ivo Purš, *Expedice. Výpravy za poznáním a zábavou*
- Česká televize, 22. 12. 2020 – Štěpán Vácha, *Břevnovský klášter má netušený umělecký poklad. Bolesného Krista stvořil Hans von Aachen*
- iRozhlas, 17. 12. 2020 – Štěpán Vácha, *Historik zkoumal obraz neznámého malíře ze 17. století. Po čtyřech letech zjistil, že má slavného autora,*
- Český rozhlas Plus, 18. 12. 2020 – Štěpán Vácha, *Jak poznat obraz Hanse von Aachena – dvorního malíře Rudolfa II.?*
- Česká televize 11. 1. 2020 – Tomáš Winter, *Vstupné lidové, děti za polovic, Historie.cs.*

Webové stránky:

Matěj Kruntorád, *Kauza Invalidovna. O památkové péči a současné architektuře*, Artalk.cz, <https://artalk.cz/2020/12/11/kauza-invalidovna-o-pamatkove-peci-a-soucasne-architektuře>

Matěj Kruntorád, *Památkové rezervace a zóny – nechtěné skanzeny?*, Artalk.cz, <https://artalk.cz/2020/04/22/pamatkove-rezervace-a-zony-nechtene-skanzeny>

Aleš Opekar, *Opera pro chudé? Proměny českých muzikálů v čase i nečase*, Popmuseum, <http://www.popmuseum.cz/exhibit/data/E20-07%20katalog.pdf>;
<http://www.popmuseum.cz/exhibit/data/E20-07%20virtual.pdf>

Jiří Roháček, *Historik: Z nejhorších míst hřbitova se stala ta nejžádanější*, České noviny, <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/historik-z-nejhorsich-mist-hrbitova-se-stala-ta-nejzadanejsi/1952544>

Jiří Roháček, *Nápis na náhrobku vypoví o zemřelém i o tom, jak památka vznikla*, Seznam.cz, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/napis-na-nahrobku-vypovi-o-zemrelem-i-o-tom-jak-pamatka-vznikla-126989>

Další:

Open House Prague, *Filosofický ústav, Sociologický ústav a Ústav dějin umění AV ČR*
5. – 6. 9. 2020

Koordinace: Barbara Líznerová
Spolupráce: Ludmila Hůrková, Dalibor Prix

Uvedení knihy *Imago Imagines I, II* v literární kavárně Academia, Praha, 9. 9. 2020

Týden vědy a techniky AV ČR 2. – 8. 11. 2020

3. 11. 2020 *Představení Ústavu dějin umění AV ČR – diskuse s ředitelem, on line*
Koordinace: Tomáš Winter

5. 11. 2020 *Online workshop Women in Nineteenth-Century Czech Musical Culture*
Koordinace: Anja Bunzel

4. 11. 2020 *Online přednáška Hany Buddeus, Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví*

Týden vědy a techniky AV ČR v Brně 5. 11. 2020
Den otevřených dveří – Online video konference

Koordinace: Kateřina Dolejší

Knihex 09½ online, 12. 12. 2020

Koordinace: Kateřina Lahodová

Granty:

Vědecké týmy ÚDU se věnovaly řešení mnoha výzkumných grantových projektů podpořených Grantovou agenturou ČR, Ministerstvem kultury, Akademií věd. Představujeme přehled projektů, projekty GAČR a NAKI (Ministerstvo kultury) jsou podrobněji popsány v příloze výroční zprávy:

GA ČR – Standardní projekty podpořené Grantovou agenturou České republiky:

- *Monumenta mortis et memoriae. Sepulkrální skulptura ve výtvarném umění českého středověku (Jan Chlíbec)*
- *Krásný Dvůr v kontextu evropských krajinářských parků (Martin Krummholz)*
- *Jeruzalém a jeho odraz v kultuře středověkých českých zemí (Lenka Panušková)*
- *Malíř Josef Mánes (1820–1871) – mezi romantismem a realismem, uměním užitým a "krásným", národním a mezinárodním, akademismem a modernitou (Pavla Machalíková)*
- *Obraz/y v době Přemyslovců: kontexty a formy (Jan Klípa)*
- *František Kalivoda (1913–1971) v evropském kontextu: multimedialita, experiment, avantgarda a neoavantgarda (Markéta Svobodová)*
- *Alchymické labororium ve výtvarném umění (Ivo Purš)*
- *Umění na odiv: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600 (Štěpán Vácha)*

V roce 2020 podali pracovníci ÚDU návrhy 5 standardních projektů a jeden projekt JUNIOR STAR, z nichž byl přijat k financování od 1. 1. 2021 jeden standardní projekt:

- *Barokní nástěnná malba mezi teorií a praxí (Martin Mádl).*

NAKI II – (Ministerstvo kultury ČR - Program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity):

- *Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví*
- *Proměna venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století.*
- *Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace*
- *INDIHU - vývoj nástrojů a infrastruktury pro digital humanities*
- *Obraz nepřítele. Vizuální projevy antisemitismu v českých zemích od středověku po současnost*

Strategie AV21 – Akademie věd České republiky:

Z programu Strategie AV21, programu Akademie věd na podporu výzkum realizovaného v dlouhodobých mezioborových výzkumných programech, byly podpořeny v roce 2020 tyto projekty, na kterých se podílel ÚDU:

program Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací

- *Návrat ke gotice v Českých zemích: architekt a památkář František Schmoranz*

program Formy a funkce komunikace

- *Problematika interpretace Mozartových oper v současnosti*
- *Women in Nineteenth-Century Czech Musical Culture*
- *Výstava „Bolestný Kristus: objevení a restaurování neznámého obrazu rudolfinského mistra Hanse von Aachen“*
- *Worker Photography in Museum*
- *Photo: Science/ Fotografie a diskurs vědy*
- *Prostor výstav 1820–1950*

program Paměť v digitálním věku

- *Epigrafická databáze*
- *Tematické katalogy českých skladatelů online*
- *Muzikologická bibliografická databáze – retrokonverze tištěných osobních bibliografií*

program Město jako laboratoř změny

- *Město jako kulturní prostor*

ÚDU se dále zapojil do programu Regionální spolupráce krajů a ústavů AV ČR s projektem zaměřeným na výzkum gotického umění ve východních Čechách (spolupráce s Pardubickým krajem) a do mezinárodní muzikologické konference o italské opeře v osmnáctém století v českých zemích s Městským divadlem Český Krumlov, Centrem barokní kultury v Českém Krumlově a Mozartovou společností v České republice.

Pracovníci ÚDU zasedají v hodnotících komisích Ministerstva kultury ČR, Grantové agentury ČR, v poradních orgánech CEFRES, Národního památkového ústavu, Národní galerie v Praze, Národního filmového archivu a dalších kulturních institucí a v redakčních radách tuzemských i mezinárodních vědeckých časopisů.

Publikace:

Ve specializovaném nakladatelství **Artefactum**, založeném roku 1994 zejména pro publikování výsledků výzkumu pracovníků ÚDU AV ČR, vyšly v roce 2020 tyto knižní publikace (kompletní přehled publikační činnosti pracovníků ÚDU je přílohou výroční zprávy):

Tvůrce jako předmět dějin umění

Petr Jindra, Radim Vondráček (eds.), Praha: Artefactum ve spolupráci s Uměleckohistorickou společností 2020, 323 s.
ISBN: 978-80-88283-35-5

František Schmoranz st. a rod Schmoranzů ze Slatiňan

Ivo Šulc, Jan Uhlík, Kristina Uhlíková (eds.), Praha: Artefactum 2020, 439 s.
ISBN: 978-80-88283-40-9

Víra v umění – umění ve víře. Výtvarná kultura Chrudimska ve středověku/ Architekt a památkář František Schmoranz st. a rod Schmoranzů ze Slatiňan

Helena Dáňová, Jan Uhlík, Kristina Uhlíková, Praha: Artefactum 2020, 50 s.
ISBN: 978-80-88283-41-6

Sudek a sochy / Sudek and Sculpture

Hana Buddeus (ed.), Praha: Artefactum 2020, 619 s.
česká verze: ISBN: 978-80-88283-33-1, anglická verze: ISBN: 978-80-88283-34-8

Osudy konfiskátů. Výzkum provenience a problematika přesunů kulturního majetku v Československu na základě prezidentských dekretů

Martin Bakeš, Jitka Císařová, Kristina Uhlíková (eds.), 305 s.
ISBN: 978-80-88283-31-7

Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století II.

Ludmila Hůrková, Klára Mezihoráková (eds.), 431 s.
ISBN: 978-80-88283-49-2

Obrazy nenávisti. Vizuální projevy antisemitismu ve střední Evropě

Jakub Hauser, Eva Janáčková (eds.), Praha: Artefactum 2020, 271 s.
ISBN: 978-80-88283-45-4

Vizuální projevy antijudaismu a antisemitismu v českých zemích. Soubor specializovaných map

Daniel Baránek, Eva Janáčková, Praha: Artefactum 2020, 13 s.
ISBN: 978-80-88283-38-6, 978-80-88283-44-7 (pdf)

Všechny pozemské radosti. Profánní malba v Čechách a na Moravě 1400–1550

Jan Dienstbier, Praha: Artefactum 2020, 327 s.
ISBN: 978-80-88283-56-0

Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250-1550, díl I. – Studie; díl II/1,2 – Katalog

Helena Dáňová, Ivo Hlobil, Klára Mezihoráková, Dalibor Prix (eds.), Praha: Artefactum 2020, 1802 s.,
ISBN: 978-80-88283-52-2 (Studie I); 978-80-88283-53-9 (Katalog II / 1, 2); 978-80-88283-54-6 (soubor)

Epigraphica et Sepulcralia IX. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií

Jiří Roháček (ed.), Praha: Artefactum 2020, 387 s.
ISBN: 978-80-88283-43-0

Die Villa Bertramka. Facetten der Geschichte einer Mozart-Gedenkstätte in Prag

Milada Jonášová, Manfred Hermann Schmid (eds.), Praha: Artefactum 2020, 340 s.
ISBN: 978-80-88283-51-5

Josef Cibulka. Kněz, pedagog a historik umění ve 20. Století

Michal Sklenář, Kristina Uhlíková, Vít Vlnas (eds.), Praha: Artefactum, Ústav pro studium totalitních režimů, Katolická teologická fakulta UK v Praze 2020, 375 s.
ISBN: 978-80-88283-50-8

Středověké venkovské kostely východních Čech. I. Arciděkanát hradecký

Dalibor Prix, Jiří Slavík, Eliška Racková (eds.), Praha: Artefactum 2020, 548 s.
ISBN: 978-80-88283-55-3

Hore zdar!

Markéta Svobodová, Praha: Artefactum 2020, 243 s.
ISBN: 978-80-88283-47-8

Umlčené hlasy. Rekviční dokumentace zvonů českého, moravského a slezského pohraničí z let 1942–1943 / Zum Schweigen gebrachte Stimmen.

Requisitionsdokumentation der Glocken der böhmischen, mährischen und schlesischen Grenzgebiete aus den Jahren 1942–1943

Radek Lunga, Jiří Roháček, Praha: Artefactum 2020, 2169 s.
ISBN: 978-80-88283-42-3(pdf)

Publikace vydané v jiných nakladatelstvích:

Milada Jonášová, Tomislav Volek (eds.), *Demofonte come soggetto per il dramma per musica: Johann Adolf Hasse ed altri, compositori del Settecento collana: L'opera italiana nei territori boemi durante il Settecento V.*, Praha: Academia 2020, 344 s.
ISBN 978-80-200-5152-5

Anja Bunzel, *The songs of Johanna Kinkel*, Woodbridge: Boydell Press 2020, 272 s.
ISBN 9781783274109

Petr Kratochvíl, *Estetika udržitelné architektury*, Praha: Galerie Jaroslava Fragnera a Architectura 2020, 316 s.
ISBN: 978-80-88161-12-7

Pavel Vlček (ed.), *Praha – historické centrum a Průhonický park*, Praha: FOIBOS 2020, 336 s.
ISBN 978-80-88258-21-6

Vybrané významné výsledky vědecké činnosti za rok 2020 a udělená ocenění:

V roce 2019 vydali odborní pracovníci ÚDU řadu významných publikací, v nichž zúročili několikaletou předcházející badatelskou práci. V první řadě je třeba vyzdvihnout dokončení mnohaletého výzkumného úkolu podpořeného grantem NAKI II a soustředěného na tu část fotografického díla Josefa Sudka, která je uložena ve sbírkách ÚDU AV ČR. V souvislosti s výstavou „Fešandy ze šuplíků: Sudek a sochy“ publikoval řešitelský tým pod vedením Hany Buddeus vědecký katalog výstavy, nazvaný „Sudek a sochy“, který se zaměřil na Sudkovy početné zakázky na fotografování uměleckých děl, konkrétně pak soch. Čtyři tematické eseje se věnují různým pohledům na Sudkův fotografický archiv a mapují jeho vztah k sochám z

různých perspektiv, jedna kapitola ukazuje pohled do restaurátorské dílny. Druhou polovinu knihy tvoří medailonky nejdůležitějších Sudkových zákazníků z řad sochařů, uměleckých spolků či nakladatelů, které odhalují nečekanou provázanost Sudkovy práce s dobovými uměleckými okruhy a tendencemi. Kniha odkrývá podstatné otázky spjaté s dějinami fotografie a mapuje proměňující se napětí mezi schopností fotografických reprodukcí přibližovat umění lidem a potenciálem fotografie obstát jako svébytné umělecké dílo. Mezi nejvýznamnější vědeckovýzkumné výstupy roku 2020 patří dvě publikace, na nichž se podíleli badatelé z nově etablovaných oddělení historiografie a teorie umění a muzikologie. Anja Bunzel vydala u mezinárodního nakladatelství odborné literatury Boydell Press výsledek svého intenzivního studia zaměřeného na postavu a dílo německé skladatelky Johanny Kinkel: „Johanna Kinkel: Genesis, Reception, Context Johanna Kinkel (1810–1858)“ Jde o první monografii věnovanou této umělkyni, která předkládá kompletní analýzu Kinkelové publikovaných písní v kontextu jejích mimořádných životních osudů i jejích pozdější recepce. Kniha nabízí vhled do dobových problémů a jevů, jako byla otázka hudební profesionality a amatérství či „mužského“ a „ženského“ přístupu v hudebních stylech 19. století. Písně Johanny Kinkel odrážejí, ale zároveň a překračují estetické, kulturní a společensko-politické mantinely typicky spojené s ženskými skladatelkami první půle 19. století, což proměňuje i naše porozumění písňové tvorbě daného věku obecně.

Klára Benešová byla kooptována mezi alumni Institutu national d'histoire de l'art, Paris (INHA).

Spolupráce s vysokými školami a další pedagogická činnost:

Akademie múzických umění v Praze / Katedra teorie a dějin umění – Štěpán Vácha

University of Music and Performing Arts in Graz / Centre for Gender Studies – Anja Bunzel

Akademie múzických umění v Bratislavě / Katedra hudební a taneční fakulty / hudební teorie – Petr Daněk

Akademie múzických umění v Praze / Hudební a taneční fakulta – Aleš Opekar

Architectural Institute in Prague – Helena Dáňová

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Katedra estetiky – Tomáš Hlobil, Roman Dykast

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Katedra pomocných věd historických a archivního studia – Jiří Roháček

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Ústav pro dějiny umění – Jan Klípa, Lubomír Konečný, Martin Mádl, Pavla Machalíková, Tomáš Murár, Rostislav Švácha

Univerzita Karlova v Praze / Ústav jazykové a odborné přípravy – Eva Janáčková

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem / Pedagogická fakulta / Katedra výtvarné kultury – Martin Krummholz, Klára Mezihoráková

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Katedra hudební vědy – Aleš Opekar

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Ústav české literatury – Stanislava Fedrová

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Seminář dějin umění – Kateřina Dolejší, Jan Klípa, Matthew Rampley, Tomáš Valeš

Univerzita Palackého v Olomouci / Filozofická fakulta / Katedra dějin umění – Ivo Hlobil, Martin Krummholz, Kateřina Kubínová, Taťána Petrasová, Rostislav Švácha, Tomáš Winter

Slezská univerzita Opava / Filosoficko-přírodovědecká fakulta / Ústav historických věd – Dalibor Prix

Technická univerzita v Liberci / Fakulta umění a architektury – Petr Kratochvíl, Ondřej Hojda

University of Birmingham / Department of Art History – Vendula Hnídková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích / Filozofická fakulta / Ústav věd o umění a kultuře – Michal Šroněk

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích / Pedagogická fakulta / Katedra hudební výchovy – Martin Horyna

Univerzita Karlova v Praze / Fakulta humanitních studií – Martin Krummholz

V roce 2020 se 35 vědeckých pracovníků ÚDU AV ČR podílelo na výuce a vedení závěrečných prací na vysokých a vyšších odborných školách v bakalářských, magisterských a doktorských programech, v oborech zaměřených na dějiny a teorii architektury a umění.

ÚDU spolupracuje s vysokými školami na uskutečňování doktorských programů, od roku 2017 platí dílčí dohoda s Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. 11. 7. 2018 byla uzavřena dílčí dohoda o spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy.

Knihovna:

Knihovna ÚDU AV ČR se svými rozsáhlými specializovanými fondy patří k předním veřejným uměleckohistorickým knihovnám v České republice, shromažďuje domácí uměleckohistorickou literaturu a výběrové knihy z oborů estetiky, architektury, historie a literární vědy. Knihovna odebírá přes 200 titulů časopisů, z toho více než 40% tvoří časopisy zahraniční. Nemalou část fondu tvoří zahraniční publikace, které jsou získávány nákupem a rozsáhlou výměnou publikací se 116 odbornými institucemi.

Koncem roku knihovna obdržela významný dar od prof. Biancy Kühnel z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě cca 3000 svazků knih, separátů a časopisů. Celou akci podpořilo vedení AV ČR i velvyslanectví České republiky v Izraeli. „Jeruzalémská knihovna“ je zaměřena především na literaturu o Jeruzalémě jako centru středověkého univerza a na jeho reflexi v kontextu středověkého křesťanství. Byla dovezena a uložena v nově pronajatých úložných prostorách v depozitáři v Jenštejně. V současné době probíhá její zpracování a katalogizace.

Na konci roku 2020 dosáhl knihovní fond počtu 88.723 svazků knih, výstavních katalogů a odborných časopisů.

Knihovna svým čtenářům poskytuje přístup do databází JSTOR, Scopus, Web of Knowledge, EBSCO, ProQuest, Manuscriptorium.

- zapsáno 1327 sv. knih a časopisů
- zkatalogizováno 873 sv.
- retrokonverze: 8717 sv.
- odepsáno 274 publikací
- počet nově registrovaných čtenářů: 17
- počet čtenářů celkem: 1256
- výpůjčky – prezenční: 3376 sv.
  - absenční: 731 sv.
- vráceno: 567 sv.
- počet xerokopií: 2687
- meziknihovní výpůjční služba: 181 sv. knih + 27 (472 stran) xerokopií/skenů odesláno žádajícím knihovnám
- vyřízeno 88 žádostí pracovníků ÚDU AV ČR
- mezinárodní meziknihovní výp. služba: 12 objednávek
- na výměnu odesláno a zabaleno celkem 236 zásilek časopisů a 28 zásilek knih
- ASEP – zpracováno 108 bibliografických záznamů za r. 2019 a 2020
- výběr a nákup zahraničních publikací - 129 objednávek od různých dodavatelů (205 publikací)
- v knihovně bylo prodáno celkem 41 publikací ÚDU AV ČR za 14 648,- Kč

Výše uvedený výčet prací doplňují další průběžné činnosti:

- pravidelné sledování knižních novin, nabídkových periodik a katalogů, obstarávání knih a výstavních katalogů
- evidence a kompletace časopisů, objednávky, urgency; doplňování soupisů odebíraných zahraničních periodik do centrální databáze EVIP v KNAV za r. 2019 a plánovaných na r. 2020
- do vazby připraveno 102 ročníků časopisů a do převazby 40 ks časopisů a knih, celkem 142 ks
- evidence výměnného fondu včetně zahraniční korespondence
- inventura výměnného fondu
- urgency výpůjček našich i cizích čtenářů
- příprava výstavek nových přírůstků knih a periodik
- zakládání knih
- poskytování informací a vyřizování dotazů
- kontrola, opravy a konzultace k nově zpracovaným záznamům v rámci retrokonverze katalogu

Další činnosti v r. 2020:

V roce 2020 pokračoval přepis lístkového katalogu knihovny do knihovního systému ALEPH. Na tento projekt obdržela knihovna dotaci Ministerstva kultury ČR v rámci programu VISK 5 – RETROKON. V systému ALEPH je zpracováno celkem 29272 svazků knih. V prosinci knihovna podala žádost o poskytnutí dotace na pokračování retrokonverze.

Byla provedena celková revize titulů časopisů naší knihovny uvedených v Souborném katalogu periodik a řada z nich byla doplněna. Nyní evidujeme v SK ČR celkem 892 titulů periodik, z toho 240 aktivních.

Zkatalogizováno bylo 1383 dosud nezpracovaných starých výstavních katalogů.

Muzikologická knihovna:

Muzikologická knihovna ÚDU vznikla na začátku roku 2019 převedením fondu a přidružených agend zrušené knihovny Kabinetu hudební historie Etnologického ústavu AV ČR. V roce 2020 byla její práce ovlivněna vládními opatřeními v důsledku těžké epidemiologické situace. V době povinného uzavření knihoven pro veřejnost se její pracovníce soustředily zejména na rozvoj bibliografické databáze a katalogizaci nových přírůstků do fondu.

Knihovna, sloužící Muzikologickému oddělení ÚDU i odborné veřejnosti, obsahuje ke konci roku 2020 cca 35 500 knih, periodik, hudebnin a zvukových nosičů. Z knihovny je přístup do licencovaných databází, např. JSTOR, Scopus, Web of Knowledge, EBSCO. V její studovně se pořádají odborná setkání, zejména workshopy a konference, pořádané pracovníky Muzikologického oddělení ÚDU – letos zprostředkovávané účastníkům online.

Muzikologická knihovna od roku 2002 buduje elektronický katalog svého fondu v programu Aleph – za rok 2020 vyhotovila 520 nových záznamů. K 31. 12. 2020 je v tomto katalogu přes 22 000 záznamů; zpracovány jsou knihy, hudebniny a část hudebních nosičů.

Knihovna rovněž vytváří záznamy o vědecké produkci pracovníků Muzikologického oddělení do databází ASEP a RIV.

Od roku 2014 knihovna zaštiťuje tvorbu muzikologické bibliografie včetně bibliografie retrospektivní, a to jak vlastními silami, tak koordinací externích spolupracovníků v rámci programu Strategie AV21 – Paměť v digitálním věku. Elektronická muzikologická bibliografická databáze je přístupná online a zahrnuje v tuzemsku i v zahraničí publikované práce českých autorů, jakož i zahraničních vědců, kteří působí v České republice nebo jejichž publikace se týkají české hudby. Celkový počet elektronických bibliografických záznamů k 31. 12. 2020 je přes 22 700, v roce 2020 přibylo přes 1700 nových záznamů, z toho 1200 v rámci programu Strategie AV21. M. Kratochvílová připravila pro časopis Hudební věda výroční bibliografický soupis muzikologické produkce s 450 bibliografickými záznamy.

Akvizice:

- aktuální (letošní a loňská) tuzemská produkce muzikologické literatury
- zahraniční literatura (26 publikací) k aktuálně řešeným odborným tématům oddělení muzikologie
- dary a pozůstalosti (viz níže)

Zpracování - katalogizace:

- zapsáno 699 sv. knih, časopisů a hudebnin
- zkatalogizováno 520 publikací (nové elektronické záznamy)

Výpůjční agenda:

- počet čtenářů celkem: 120
- počet nově registrovaných čtenářů: 9
- výpůjčky: 191 sv.
- prodloužení: 26 sv.

Výměna:

- meziknihovní výpůjční služba: (oběma směry): 7 publikací
- na výměnu vypraveno 100 zásilek časopisu Hudební věda

Bibliografie:

- tvorba muzikologické bibliografické databáze: celkem 1700 záznamů, z toho

- z retrokonverze (placené OON ze Strategii – viz níže: 1200)
- příprava výroční bibliografie muzikologické produkce pro časopis Hudební věda (cca 450 položek)
- ASEP/RIV: zpracováno 33 bibliografických záznamů

Výše uvedený výčet prací doplňují další průběžné činnosti:

- pravidelné sledování knižních novinek, nabídkových periodik a katalogů
- evidence a kompletace časopisů, objednávky, urgency;
- urgency výpůjček našich i cizích čtenářů
- expedice a zakládání výpůjček, vedení elektronického výpůjčního protokolu.
- poskytování informací a vyřizování dotazů
- kontrola a opravy nově zpracovaných záznamů v rámci bibliografické retrokonverze

Činnosti specifické pro rok 2020:

Standardní činnosti knihovny jsme kvůli omezením provozu z důvodu epidemie letos přeorganizovaly ve prospěch home-office provozu (touto formou zpracována bibliografie a katalogizace větší části nových akvizic)

Z programu StrategieAV21 jsme na rok 2020 získaly menší částku než vloni (došlo ke krácení na cca 93 000 Kč), proto byl omezen počet nasmlouvaných externistek (2) a tím i celkový objem realizovaných činností. Na druhé straně se v rámci tohoto programu zvýšila úroveň zpracovaných záznamů: od letoška jsou standardně opatřovány i věcným popisem. Kromě výplat mezd OON se v rámci programu zaplatila roční licence na katalogizační program Aleph a nákup jednoho nového počítače.

Na rok 2021 jsme opět zažádaly o podporu ze stejného programu, tentokrát na částku 94 500 Kč.

V průběhu roku dvě pracovnice knihovny z katalogizovaly a do fondu knihovny zařadily knižní pozůstalost muzikoložky Michaely Freemanové (264 publikací), dar muzikologa Jana Kouby (58 publikací), dar hudebnin z pozůstalosti V. V. Štecha (30 ks).

Ve studovně knihovny jsme pomohly uspořádat celkem 1 konferenci a 2 workshopy. Vedoucí knihovny J. Vozková byla na začátku roku 2020 oceněna Pamětním listem předsedkyně Akademie věd.

M. Kratochvílová se aktivně zúčastnila mezinárodní konference Fibich 2020 v Olomouci 21. – 23. 9. 2020 a odevzdala studii do tematického čísla časopisu Musicologica Olomucensia, která vyjde 2021. Spolupracovala s Anjou Bunzel na projektu Ženy v české hudební kultuře 19. století, za uplynulý rok přispěla třemi výsledky za ÚDU do RIV.

Fototéka:

Fototéka je servisní oddělení, které shromažďuje, spravuje a ochraňuje fotografie uměleckých děl a architektury pro vědeckou, publikační a přednáškovou činnost odborných oddělení pracoviště, ale i pro potřeby české i zahraniční badatelské veřejnosti. Fond fototéky je rozšiřován zejména činností vlastního fotoateliéru a je evidován v elektronické databázi FileMaker. Zároveň průběžně probíhá digitalizace starších fotografií, negativů i diapozitivů.

V rámci spolupráce na grantu NAKI II Ministerstva Kultury ČR Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví, tzv. Sudek project, se oddělení podílelo na uspořádání výstavy s názvem Fešandy ze šuplíků. Sudek a sochy, která se uskutečnila v Domě fotografie GHMP v Praze. Pro tuto výstavu bylo zhotoveno 22 nových kontaktních kopií (Vlado Bohdan) z originálních negativů Josefa Sudka. Oddělení se také podílelo na přípravě katalogových hesel (Martin Pavlis) a přípravě tiskových dat (Vlado Bohdan) pro výstavní katalog Sudek a sochy, který byl publikován v rámci výše zmíněné výstavy. Oddělení se rovněž postaralo o naplnění specializované databáze Josefa Sudka na adrese www.sudekproject.cz, která čítá 18099 položek.

Oddělení spolupracuje i na dalších grantech NAKI, které ÚDU AV ČR získal, pro něž bylo dohromady vytvořeno a zaevidováno 797 nových fotografií. Oddělení dále poskytlo obrazovou přílohu pro sedmnáct tuzemských, a šest zahraniční publikací, dále poskytlo materiály pro tři výstavy a pro pracovištěm vydávaný časopis Umění/Art bylo vytvořeno celkem 78 fotografií a skenů.

Na propagaci ÚDU AV ČR se oddělení výrazně podílelo více jak třemi sty fotografiemi dokumentujícími jeho činnost a prezentovaných na webových stránkách, facebooku a instagramu.

- Stav záznamů v databázi File Maker k 31. 12. 2020 je 148 194, za rok 2020 přibylo 1 769 zápisů.
- Vypracováno bylo 49 smluv včetně obrazových příloh na poskytnutí snímků z fototéky.
- Naskenováno bylo 60 položek.
- Oddělení v rámci Sudek project vytvořilo 6 odborných katalogových hesel pro výstavní katalog Sudek a sochy, který byl publikován v roce 2020 v rámci závěrečné výstavy projektu s názvem Fešandy ze šuplíku. Josef Sudek a sochy.
- Oddělení v rámci Sudek Project dokončilo plnění specializované databáze Josefa Sudka, která čítá 18099 záznamů.
- Fototéka a fotoateliér připravili novou bezpečnější koncepci zálohování dat včetně plánu rozšiřování úložných kapacit do budoucna. Věc je zatím v procesu jednání.
- pro časopis Umění fototéka poskytla 128 digitálních fotografií

Průběžná spolupráce na vědeckých projektech a grantech

- NAKI Judaika: nově vyfotografováno a naskenováno 28 snímků.
- NAKI vesnická architektura: nově nafotografováno 644 snímků
- NAKI Východočeská gotika: nově nafotografováno nebo upraveno 217 snímků
- NAKI konfiskáty: nově nafotografováno a naskenováno 60 snímků
- Sudek Project: Nově ošetřeno, naskenováno a uloženo 4 633 negativů.
- Do nové databáze Josefa Sudka bylo nahráno 15 723 záznamů.

Fotoateliér:

Fotoateliér se tvůrčím způsobem podílí na vytváření specializované obrazové prezentace výtvarného umění určené pro vědecké publikace, výstavní katalogy, odborné časopisy nebo pro výstavní účely. Součástí práce fotoateliéra je také dokumentace činnosti ÚDU. Veškeré nově vzniklé fotografie jsou evidovány ve fototéce.

Fotografové se v současnosti podílí na většině grantových projektů, které pracovníci ÚDU zpracovávají.

- nově vytvořeno 1299 digitálních snímků z toho 160 snímků dokumentace činnosti ÚDU
- dokumentace vernisáží a výstav ve Window gallery (28)
- dokumentace přednášek CHA (7)
- dokumentace konferencí a workshopů (24)
- dokumentace prezentování pracoviště na akcích a exkurze (23)
- dokumentace vernisáží, výstav a komentovaných prohlídek zaměstnanců ÚDU (76)
- dokumentace aranžovaných publikací zaměstnanců ÚDU (101)

- naskenováno bylo 623 položek.
- V rámci Sudek Project Vlado Bohdan zvětšoval newprinty z originálních negativů Josefa Sudka pro výstavní účely. Celkem bylo nazvětšováno 22 kusů fotografií. Výstavní fotografie byly ručně vyretušovány.
- Došlo ke změně na pozici fotografa Fotoateliéru, na niž na konci roku 2020 nastoupila Eliška Stejskalová.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. v roce 2020 nevyvíjel další a jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2020 nebyla uložena opatření k odstranění nedostatků v hospodaření ústavu.

VI. Stanoviska dozorčí rady

Vydaná stanoviska dozorčí rady jsou uvedena v bodě I.c)

VII. Další informace požadované zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví:

- i. Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události ve vztahu k roku 2020

- ii. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště a iii. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

Rámcem střednědobému rozvoji ÚDU AV ČR a vývoji jeho badatelské činnosti aktuálně dává Koncepce činnosti na léta 2018–2022. Její zaměření pro roky 2023–2027 bude předmětem diskusí s vedoucími oddělení i členy Mezinárodního poradního sboru, a to i s ohledem na výsledky mezinárodního hodnocení za roky 2015–2019, které budou kvůli pandemii známy teprve v červnu 2021. V současnosti definuje koncepci pracoviště jedenáct základních badatelských aktivit, na jejichž realizaci a naplňování budou participovat širší odborné kolektivy zpravidla napříč jednotlivými odděleními pracoviště:

1) Proměny funkcí výtvarného díla:

V roce 2021 bude v řadě diskusí ověřována nosnost tohoto konceptu jako páteřního projektu pro řadu různých vědeckých aktivit napříč všemi odděleními a týmy v ÚDU AV ČR.

Předpokládáme určitou revizi a pokračování v naplňování tohoto bodu koncepce činnosti.

2) *Teorie a historiografie dějin umění, kritické edice pramenů k dějinám umění:*

Tým specializovaný na teorii a historiografii dějin v roce 2021 uskuteční druhou mezinárodní konferenci o odkazu vídeňské školy umění. Vydá další dva překlady klíčových textů k dějinám umění (Arthur C. Danto, Aby Warburg).

3) *Uměleckohistorická topografie:*

V rámci úkolu bude dokončen soupis uměleckých památek Moravy a Slezska, budou vydávány dosud nepublikované Soupisy památek Archeologické komise a bude připraven návrh řady nových „okresních“ soupisů.

4) *Výtvarné dílo mezi objednavatelem a tvůrcem: proměny vztahů od 11. do 16. století:*

V roce 2021 bude probíhat v rámci grantu GAČR intenzivní výzkum románského umění. Podobně je subvencován budoucí výzkum zabývající se obrazem Jeruzaléma ve středověkém umění střední Evropy. Oba granty budou v roce 2021 končit a připravovat se začnou jejich hlavní monografické výstupy.

5) *Umění na dvoře Rudolfa II. a jeho sbírky:*

Výzkum bude navazovat na tradici tematického, mezinárodně orientovaného bádání, zaměřeného na rudolfínské umění a zaštitěného centrem Studia Rudolphina. Stěžejním úkolem centra zůstává zpracování rudolfínské sbírky včetně kunstkomory a zasazení tohoto fenoménu do souvislostí evropského sběratelství pozdní renesance. Tento projekt bude pokračovat pod záštitou grantové podpory GAČR. Dílčím úkolem, podpořeným grantovými prostředky bude i v roce 2021 průzkum ikonografie alchymie a výskytu alchymistických motivů ve výtvarném umění.

6) *Barokní malířství:*

Výzkum navazuje na dlouhodobější badatelské záměry realizované na půdě ÚDU a zaměřuje se na výzkum barokního malířství, zahrnující systematickou dokumentaci a studium nástěnné malby a závěsných obrazů v českých zemích i v širším geografickém kontextu. V roce 2021 započne výzkum technologických aspektů a dílenské praxe spojených s barokní nástěnnou malbou, na něž se podařilo získat projektovou podporu GAČR. se zaměří na dobový diskurs společenské funkce umění včetně otázky sociálního postavení umělce v raném novověku a na tvorby barokní nástěnné malby.

7) *Fotografie v 19. a 20. století:*

Výzkum zaštiťuje Centrum pro výzkum fotografie. V roce 2021 bude i nadále hlavním tématem centra problematika fotografie a reprodukce a soustředit se bude také na praktické aspekty, jako je průběžné restaurování, konzervace, dokumentace a zpřístupňování sbírky historických fotografií, kterou pracoviště spravuje. Bude podána žádost o získání Prémie Lumina quaeruntur na výzkum fotomechanických reprodukcí a jejich distribuce ve střední Evropě.

8) *Dokumentace a interpretace uměleckých výstav v českých zemích v letech 1820–1945:*

Projekt bude zkoumat problematiku prezentace výtvarného umění a jeho veřejného přijímání a manipulace v politických kontextech. V roce 2021 bude probíhat intenzivní příprava prvních publikačních výsledků projektu, podpořeného v rámci Strategie AV 21 a grantové podpory MK ČR. Bude zveřejněna připravovaná webová databáze výstav.

9) Dějiny české památkové péče v rámci evropského kulturního prostoru:

Ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů a Národním památkovým ústavem bude uspořádána velká mezinárodní konference „Památky a památková péče v Československu a v dalších zemích střední Evropy ve druhé polovině 20. století“.

V nadcházejících letech bude probíhat výzkum období mezi lety 1945–1958. V rámci bádání bude rovněž připravena k vydání kritická edice textů Zdeňka Wirtha k teorii a dějinám památkové péče a jeho vybraná korespondence v rámci projektu Historická korespondence online Strategie AV 21.

10) Epigrafická a sepulkrální studia:

Práci na tomto úkolu zaštiťuje centrum *Epigraphica et Sepulcralia*. V nadcházejících letech se výzkum se soustředí zejména na období do počátku 16. století a soupisově bude zpracován a publikován kompletní český nápisový fond do 1350. Bude pokračovat budování strukturované epigrafické databáze a ÚDU AV ČR bude nadále pořádat každoroční interdisciplinární mezinárodní zasedání na téma sepulkrálních památek. Nadále vydávána bude také ročenka *Epigrafica&Sepulcralia*.

11) Dějiny a teorie hudby v českých zemích:

Oddělení muzikologie se ve střednědobém výhledu zaměřuje na bohemikální témata z oblasti dějin a teorie hudby v širokém rozpětí od středověku až do současnosti. Hlavním dlouhodobým cílem je vytvoření kolektivní monografie *Dějiny hudby v českých zemích od středověku do současnosti*, která bude interpretovat vývoj hudební kultury z hlediska proměňujícího se ideového, uměnovědného, sociálního, kulturního, ekonomického, konfesijního a hudebně-institucionálního kontextu s nutným přesahem do celoevropských souvislostí. K tomuto cíli povedou postupně realizované dílčí projekty. Pracovníci oddělení jsou motivováni k získání grantové podpory pro dílčí části tohoto projektu.

ÚDU AV ČR bude provozovat vydavatelskou činnost minimálně ve stávajícím rozsahu. V případě časopisů to znamená vydávání časopisu *Umění/Art*, který od ročníku 2020 přešel na čtvrtletní periodicitu, a ročenky *Studia Rudolphina* a spolupráci při vydání časopisů *Convivium* a *RIHA Journal*. V souvislosti s ustavením Oddělení muzikologie bude ÚDU i v roce 2021 nadále vydávat čtvrtletník *Hudební věda*.

Knižní ediční plán nakladatelství *Artefactum* je v kompetenci mezinárodní ediční rady nakladatelství a reflektuje především publikační aktivity zaměstnanců ÚDU.

Dosavadní intenzivní spolupráce zaměstnanců ÚDU na vysokoškolském vzdělávání bude prohloubena v užším zapojení do doktorských studijních programů. Na základě dvoustranných smluv se bude ÚDU intenzivněji a institucionálně podílet na vedení společně akreditovaných doktorských programů na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Bude usilovat o získání dalších doktorandů, vedených přímo pracovníky ÚDU.

Pracoviště se bude i nadále rozhodující měrou podílet na organizování a udílení dvou stipendií určených studentům dějin umění: Dr. Alfred Bader Scholarship for doctoral students for research into European art and architecture from the Middle Ages to the 20th century (včetně každoročního mezinárodního kolokvia stipendistů a jejich konzultantů) a stipendia Kateřiny Duškové.

ÚDU AV ČR si uvědomuje klíčovou roli popularizace vědecké práce a nutnost nalézat účinné formy prezentace výsledků širší veřejnosti. Specialistka na pozici pro koordinaci a realizaci popularizačních aktivit bude i nadále intenzivně spolupracovat s odbory popularizace SSČ AV ČR a mediální komunikace Kanceláře AV ČR na mediální prezentaci výsledků. ÚDU AV ČR se pravidelně a s významným mediálním ohlasem zapojuje do popularizačních projektů Veletrh vědy a Týden vědy a techniky.

Důležitými úkoly a cíli pracoviště ve střednědobém výhledu zůstávají on-line zpřístupňování dokumentačních a sbírkových fondů ÚDU AV ČR v digitalizace a sjednocení jednotlivých katalogů knihovny, na bázi systému Aleph.

Pracoviště se dlouhodobě potýká s nedostatkem prostorové kapacity tří funkčně propojených oddělení (Oddělení dokumentace, Fototéky a Fotoateliéru), která hledají řešení pro rozvoj restaurátorské dílny i řádné uložení fotografického a dokumentačního materiálu. V tomto směru probíhají a nadále budou probíhat jednání o zřízení detašovaného pracoviště v rámci nově vznikajícího projektu zástavby na bývalém Nákladovém nádraží Žižkov.

iii. **Nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů**

Společnost nenabyla žádných akcií nebo vlastnických podílů.

iv. **Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích**

Ochrana životního prostředí:

Ústav dějin umění věnuje svou pozornost památkové péči a ochraně architektonických a uměleckohistorických památek, které považuje za součást

veřejného prostoru a životního prostředí. Ústav proto v rámci možností vystupuje proti necitlivým zásahům, v jejichž důsledku jsou památky poškozovány.

K ochraně památek přispívá pak především jejich výzkumem, šířením poznatků o nich a pedagogickou činností, jakož i vypracováváním odborných posudků a podáváním návrhů na prohlášení za kulturní památku.

Z podstaty hlavní činnosti ústavu uvedené ve zřizovací listině již vyplývá skutečnost, že ústav nevyvíjí činnost, která by se mohla negativně projevit na životním prostředí.

Každodenní provoz instituce produkuje pouze běžný komunální odpad, s výjimkou použitého fotomateriálu a prázdných tonerových kazet. Svoz takového odpadu je zajištěn firmami, které provádějí za poplatek jeho ekologickou likvidaci.

V objektu je pro všechny jeho uživatele umožněno třídění papíru a plastů.

Instituce se také zapojila do projektu „Do práce na kole“, čímž přispívá ke snížení emisí na území hlavního města Prahy.

Rozbor čerpání mzdových prostředků za rok 2020

1. Přehled čerpaných mzdových prostředků za rok 2020 (bez náhrad nemocenských dávek a odměn ze SF)

Ukazatel	Prostředky na mzdy tis. Kč	Ostatní osobní náklady (OON) tis. Kč
skutečnost za rok 2020	35153	4123
z toho mimorozpočtové prostředky	8071	2048

2. Vyplacené mzdy celkem za rok 2020 v členění podle složek mzdy

Složka mzdy	tis. Kč	%
mzdové tarify	22181	63,1
příplatky za vedení	654	1,9
zvláštní příplatky	0	0
ostatní složky mzdy	0	0
náhrady mzdy	3489	9,9
osobní příplatky	5685	16,2
Odměny	3144	8,9
Mzdy celkem	35153	100,0

3. Vyplacené OON celkem za rok 2020

	tis. Kč	%
dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	3909	94,8
odměny členům orgánů instituce	214	5,2
autorské odměny	0	
OON celkem	4123	100

4. Průměrné měsíční mzdy podle kategorií zaměstnanců v roce 2020

Kategorie zaměstnanců	Průměrný přepoč. počet zaměstnanců	Průměr. měsíční mzda v Kč
vědecký pracovník (s atestací, kat. 1)	43,1	44352
odborný pracovník VaV s VŠ (kat. 2)	2,65	36600
odborný pracovník s VŠ (kat. 3)	14,52	34439
odborný pracovník s SŠ a VOŠ (kat. 4)	3,5	32247
technicko-hospodářský pracovník (kat. 7)	8,39	36712
dělník (kat. 8)	0	0
provozní pracovník (kat. 9)	0	0
Celkem	72,16	40597

vi. Informace o tom, zda pracoviště má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí

Pracoviště nemá pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí.

VIII. Informace o činnosti pracoviště v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, obsahujícím následující údaje:

i.	počet podaných žádostí o informace, počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	0 0
ii.	počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
iii.	Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které pracoviště vynaložilo v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	není
iv.	výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	3
v.	Počet stížností podaných na postup při vyřizování žádosti o informace, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	0
vi.	další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím	žádné

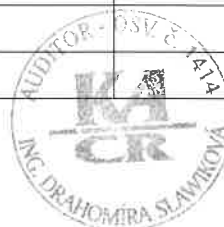
V rámci licenční a nakladatelských smluv byly nakladatelům poskytnuty 3 výhradní licence na užití zaměstnaneckého díla (odborného textu) za účelem vydání díla v renomovaném odborném nakladatelství.

IX. Účetní uzávěrka, Rozvaha VVI, Výkaz zisku a ztráty, Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2020

Výnosy

Činnost ÚDU AV ČR je financována zejména z prostředků přidělených do rozpočtu od zřizovatele a dále z prostředků získaných vlastní činností v rámci vymezeného předmětu činností, z grantů, darů, dotací apod. Zakázky hlavní činnosti (služby knihovny, oddělení dokumentace a fototéky) tvoří nevýznamný zdroj finančních prostředků pro činnost ústavu. Příjmy tvoří také platby za pronájem dočasně nevyužívaných prostor. Tržby za časopisy a publikace jsou zcela použity na dofinancování vydavatelské činnosti.

Podíl dotací státního rozpočtu na financování činnosti	v tis. Kč
Institucionální podpora výzkumné organizace	41 588
Institucionální podpora na činnost AV ČR	9 834
Granty Grantové agentury ČR (mimorozpočtové prostředky)	8 122
Ostatní rezorty – MK (mimorozpočtové prostředky)	10 597
Prostředky státního rozpočtu celkem	70 141
Podíl prostředků st. rozpočtu na celkových zdrojích v %	91,58 %

	v tis. Kč
Ostatní zdroje	
tržby za časopisy a publikace	820
tržby za služby (zakázky hlavní činnosti)	157
ost. výnosy – nájmy, úroky, prodej vyřazeného majetku apod.	391
zúčtování fondů – rezervní fond	1
– sociální fond	629
– fond účelově určených prostředků	1 987
– fond reprodukce majetku	0
ostatní dotace - Nadace Český literární fond, Český hudební fond, Královéhradecký kraj	245
odpisy majetku z dotace	2 221
Ostatní zdroje celkem	6 451
Podíl ostatních prostředků na celkových zdrojích v %	8,42 %

Náklady na výzkum a vývoj

Na výzkum a vývoj ústav vynaložil **76 318** tis. Kč.

10.1 .Realizované projekty	počet	celkové náklady v tis. Kč
institucionální výzkum a vývoj	14	56 566
granty GA ČR	8	8 249
projekty Ministerstva kultury ČR	9	11 104
nadace – ČLF, ČHF	2	55
Královéhradecký kraj	1	190
zahraniční	4	154
Celkem		76318

Rozbor nákladů	v %	v tis. Kč
Náklady celkem	100,00 %	76 317,22
Náklady: osobní	70,42 %	53 740,48
věcné	29,58 %	22 576,74
Osobní náklady na 1 pracovníka		744,84
Věcné náklady na 1 pracovníka		312,91
Celkové náklady na 1 pracovníka		1 057,75
Energetická náročnost (podíl na celkových nákladech)	0,74 %	565,21
Náklady na energie na 1 pracovníka		7,83
Materiálová náročnost (podíl na celkových nákladech)	0,66 %	502,64
Materiálové náklady na 1 pracovníka		6,97
Cestovné celkem (podíl na celkových nákladech)	0,61 %	463,32
Cestovné na 1 pracovníka		6,42
Hospodářský výsledek		
Zisk (+); ztráta (-) (podíl na celkových nákladech)	0,36 %	274,20

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

Investiční prostředky

ÚDU AV ČR obdržel investiční dotaci od zřizovatele ve výši 524 tis. Kč. Na stavební akce v objektu použil 228 tis Kč, na pořízení EIS 10 tis Kč a na nákup přístrojového vybavení 286 tis. Kč.

Rozvaha

Sestaveno k 31. 12. 2020

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378033

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Polozka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2020	k 31.12.2020
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	79 579	77 568
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	376	386
A.I.1	1 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003		
A.I.2	2 Software	004	340	340
A.I.3	3 Ocenitelná práva	005		
A.I.4	4 Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006		
A.I.5	5 Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007		
A.I.6	6 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	36	46
A.I.7	7 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009		
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	111 361	110 102
A.II.1	1 Pozemky	011	33 588	33 588
A.II.2	2 Umělecká díla, předměty a sbírky	012		
A.II.3	3 Stavby	013	44 408	44 681
A.II.4	4 Hmotné movité věci a jejich soubory	014	30 082	28 921
A.II.5	5 Pěstitelské celky trvalých porostů	015		
A.II.6	6 Dospělá zvířata a jejich skupiny	016		
A.II.7	7 Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	2 955	2 628
A.II.8	8 Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018		
A.II.9	9 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	328	284
A.II.10	10 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020		
A.III	III.Dlouhodobý finanční majetek celkem	021	0	0
A.III.1	1 Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	022		
A.III.2	2 Podíly - podstatný vliv	023		
A.III.3	3 Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024		
A.III.4	4 Zápůjčky organizačním složkám	025		
A.III.5	5 Ostatní dlouhodobé zápůjčky	026		
A.III.6	6 Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027		
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-32 158	-32 920
A.IV.1	1 Oprávký k nehmot. výsl. výzkumu a vývoje	029		
A.IV.2	2 Oprávký k softwaru	030	-7	-92
A.IV.3	3 Oprávký k ocenitelným právům	031		
A.IV.4	4 Oprávký k DDNM	032		
A.IV.5	5 Oprávký k ostatnímu DNM	033		
A.IV.6	6 Oprávký ke stavbám	034	-4 767	-5 212
A.IV.7	7 Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-24 430	-24 988
A.IV.8	8 Oprávký k pěstitelským celkům trvalých porostů	036		
A.IV.9	9 Oprávký k zákl. stádu a tažným zvířatům	037		
A.IV.10	10 Oprávký k DDHM	038	-2 955	-2 628
A.IV.11	11 Oprávký k ostatnímu DHM	039		
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	16 331	15 074
B.I	I.Zásoby celkem	041	1 089	1 569
B.I.1	1 Materiál na skladě	042		
B.I.2	2 Materiál na cestě	043		
B.I.3	3 Nedokončená výroba	044		
B.I.4	4 Polotovary vlastní výroby	045		
B.I.5	5 Výrobky	046	1 089	1 569

B I 6	6 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	047		
B I 7	7 Zboží na skladě a v prodejnách	048		
B I 8	8 Zboží na cestě	049		
B I 9	9 Poskytnuté zálohy na zásoby	050		
B.II	II.Pohledávky celkem	051	372	369
B II 1	1 Odběratelé	052	349	301
B II 2	2 Směnky k inkasu	053		
B II 3	3 Pohledávky za eskontované cenné papíry	054		
B II 4	4 Poskytnuté provozní zálohy	055	23	59
B II 5	5 Ostatní pohledávky	056		
B II 6	6 Pohledávky za zaměstnanci	057		3
B II 7	7 Pohledávky za institucemi SZ a VZP	058		
B II 8	8 Daň z příjmů	059		
B II 9	9 Ostatní přímé daně	060		
B II 10	10 Daň z přidané hodnoty	061		2
B II 11	11 Ostatní daně a poplatky	062		
B II 12	12 Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	063		
B II 13	13 Nároky na dotace a ost. zúčtování USC	064		
B II 14	14 Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	065		
B II 15	15 Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	066		
B II 16	16 Pohledávky z vydaných dluhopisů	067		
B II 17	17 Jiné pohledávky	068		3
B II 18	18 Dohadné účty aktivní	069		
B II 19	19 Opravná položka k pohledávkám	070		
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	14 870	13 137
B III 1	1 Peněžní prostředky v pokladně	072	15	14
B III 2	2 Ceniny	073	25	4
B III 3	3 Peněžní prostředky na účtech	074	14 830	13 118
B III 4	4 Majetkové cenné papíry k obchodování	075		
B III 5	5 Dluhové cenné papíry k obchodování	076		
B III 6	6 Ostatní cenné papíry	077		
B III 7	7 Peníze na cestě	078		
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	47	72
B IV 1	1 Náklady příštích období	080	47	72
B IV 2	2 Příjmy příštích období	081		
	AKTIVA CELKEM	082	95 956	92 714
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	87 582	86 707
A.I	I.Jmění celkem	084	87 580	86 433
A I 1	1 Vlastní jmění	085	79 579	77 568
A I 2	2 Fondy	086	8 002	8 865
A I 3	3 Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	087		
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem	088	2	274
A II 1	1 Účet výsledku hospodaření	089		274
A II 2	2 Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	2	
A II 3	3 Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	091		
B	B.Cizí zdroje celkem	092	8 374	6 006
B.I	I.Rezervy celkem	093		
B I 1	1 Rezervy	094		
B.II	II.Dlouhodobé závazky celkem	095		
B II 1	1 Dlouhodobé úvěry	096		
B II 2	2 Vydané dluhopisy	097		
B II 3	3 Závazky z pronájmu	098		
B II 4	4 Přijaté dlouhodobé zálohy	099		
B II 5	5 Dlouhodobé směnky k úhradě	100		
B II 6	6 Dohadné účty pasivní	101		
B II 7	7 Ostatní dlouhodobé závazky	102		
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	8 251	5 857
B III 1	1 Dodavatelé	104	51	82

B III 2	2 Směnky k úhradě	105		
B III 3	3 Přijaté zálohy	106		
B III 4	4 Ostatní závazky	107	1	
B III 5	5 Zaměstnanci	108	3 859	2 679
B III 6	6 Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109		
B III 7	7 Závazky k institucím SZ a VZP	110	2 188	1 472
B III 8	8 Daň z příjmů	111		
B III 9	9 Ostatní přímé daně	112	809	484
B III 10	10 Daň z přidané hodnoty	113	15	
B III 11	11 Ostatní daně a poplatky	114	2	1
B III 12	12 Závazky ze vztahu k SR	115	1 091	588
B III 13	13 Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	116		
B III 14	14 Závazky z upsaných nesplacených cen, papírů a podílů	117		
B III 15	15 závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	118		
B III 16	16 Závazky z pevných term. operací a opcí	119		
B III 17	17 Jiné závazky	120	35	338
B III 18	18 Krátkodobé úvěry	121		
B III 19	19 Eskontní úvěry	122		
B III 20	20 Vydané krátkodobé dluhopisy	123		
B III 21	21 Vlastní dluhopisy	124		
B III 22	22 Dohadné účty pasivní	125	199	213
B III 23	23 Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	126		
B.IV	IV. Jiná pasiva celkem	127	123	150
B IV 1	1 Výdaje příštích období	128	123	150
B IV 2	2 Výnosy příštích období	129		
	PASIVA CELKEM	130	95 956	92 714

Razítko :

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Ing. Jana Pánková

[Handwritten signature]

Podpis odpovědné osoby :
Právní forma účetní jednotky : v v i

[Handwritten signature]

Podpis osoby odpovědné za sestavení :
Předmět podnikání : výzkumná činnost

Okamžik sestavení : 18. 6. 2021

Výkaz zisku a ztráty VVI

Sestaveno k 31. 12. 2020

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších
předpisů

IČO
68378033

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná
A	A. Náklady		76 318		
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	17 747		
A.I.1	1 Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	2 855		
A.I.2	2 Prodané zboží	004			
A.I.3	3 Opravy a udržování	005	391		
A.I.4	4 Náklady na cestovné	006	463		
A.I.5	5 Náklady na reprezentaci	007	35		
A.I.6	6 Ostatní služby	008	14 003		
A.II	II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	009	-479		
A.II.7	7 Změny stavu zásob vlastní činnosti	010	-479		
A.II.8	8 Aktivace materiálu, zboží a vnitřnorg. služeb	011			
A.II.9	9 Aktivace dlouhodobého majetku	012			
A.III	III. Osobní náklady	013	53 740		
A.III.10	10 Mzdové náklady	014	39 365		
A.III.11	11 Zákonné sociální pojištění	015	12 314		
A.III.11	12 Ostatní sociální pojištění	016			
A.III.13	13 Zákonné sociální náklady	017	2 056		
A.III.14	14 Ostatní sociální náklady	018	5		
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	17		
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	17		
A.V	V. Ostatní náklady	021	2 743		
A.V.16	16 Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty a penále	022	1		
A.V.17	17 Odpisy nedobytné pohledávky	023			
A.V.18	18 Nákladové úroky	024			
A.V.19	19 Kurzové ztráty	025	42		
A.V.20	20 Dary	026			
A.V.21	21 Manka a škody	027			
A.V.22	22 Jiné ostatní náklady	028	2 700		
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	2 535		
A.VI.23	23 Odpisy dlouhodobého majetku	030	2 535		
A.VI.24	24 Prodaný dlouhodobý majetek	031			
A.VI.25	25 Prodané cenné papíry a podíly	032			
A.VI.26	26 Prodaný materiál	033			
A.VI.27	27 Tvorba a použití rezerv a opravných položek	034			
A.VII	VII. Poskytnuté příspěvky	035	15		
A.VII.28	28 Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	036	15		
A.VIII	VIII. Daň z příjmů	037	0		
A.VIII.29	29 Daň z příjmů	038			
	Náklady celkem	039	76 318		
B	B. Výnosy		76 592		
B.I	I. Provozní dotace	041	70 386		
B.I.1	1 Provozní dotace	042	70 386		
B.II	II. Přijaté příspěvky	043			
B.II.2	2 Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	044			
B.II.3	3 Přijaté příspěvky (dary)	045			
B.II.4	4 Přijaté členské příspěvky	046			

B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	977		
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	5 212		
B IV 5	5 Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost pokuty a penále	049			
B IV 6	6 Platby za odepsané pohledávky	050			
B IV 7	7 Výnosové úroky	051	2		
B IV 8	8 Kurzové zisky	052	1		
B IV 9	9 Zúčtování fondů	053	2 617		
B IV 10	10 Jiné ostatní výnosy	054	2 592		
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055	17		
B V 11	11 Tržby z prodeje dlouhodobého nehm a hm majetku	056	17		
B V 12	12 Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	057			
B V 13	13 Tržby z prodeje materiálu	058			
B V 14	14 Výnosy z krátkodobého finančního majetku	059			
B V 15	15 Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	060			
	Výnosy celkem	061	76 592		
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	274		
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	274		

Razítko :

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

Osoba odpovědná za sestavení :

Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Ing. Jana Pánková

Podpis odpovědné osoby :

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

Právní forma účetní jednotky : v.v.i.

Předmět podnikání : výzkumná činnost

Okamžik sestavení : 18.6.2021

Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2020

Účetní jednotka: **Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.**
se sídlem: **Husova 352/4, 110 00 Praha 1**
právní forma: veřejná výzkumná instituce
IČO: 68378033

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu
IČO 60165171 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

Hlavní činnost: uskutečňovat vědecký výzkum v oboru dějin a teorie umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky a estetiky;
získávat, zpracovávat a rozšiřovat vědecké informace, vydávat vědecké publikace, shromažďovat a zpracovávat dokumentaci děl výtvarného umění;
poskytovat vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádět konzultační a poradenskou činnost;
v oborech své vědecké činnosti připravovat a pořádat výstavy;
ve spolupráci s vysokými školami uskutečňovat doktorské studijní programy a vychovávat vědecké pracovníky;
v rámci předmětu své činnosti rozvíjet mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací;
pořádat vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťovat infrastrukturu pro výzkum

Další činnost: --

Jiná činnost: --

Statutární orgán: ředitel Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.
Rada instituce: předseda Prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (externí)
místopředsedkyně Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D.
členové PhDr. Martin Mádl, Ph.D.
PhDr. Taťána Petrasová, CSc.
PhDr. Prix Dalibor, CSc.
doc. PhDr. Roháček Jiří, CSc..
Doc. PhDr. Winter Tomáš, Ph.D.
Doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (externí)
Doc. PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D. (externí)
tajemnice Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.

Dozorčí rada:

předsedkyně JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D.
místopředsedkyně PhDr. Lenka Bydžovská, CSc. (ÚDU)
členové Mgr. Marcel Fišer, Ph.D.
prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, CSc.
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
tajemník PhDr. Martin Mádl, Ph.D.

Účetní období: 1. leden – 31. prosinec 2020

1. Použité obecné účetní zásady, účetní metody a jejich změny a odchylky

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Při vedení účetnictví jsou používány účetní metody podle §32-§42 vyhlášky.

V účtovém rozvrhu si účetní jednotka stanoví uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy, která je závazně stanovena zřizovatelem.

Účetní záznamy jsou zpracovány informačně ekonomickým systémem iFIS společnosti BBM, s.r.o. Písek, zpracování mzdového účetnictví zajišťuje mzdový systém EGJE společnosti Elanor spol. s r.o..

Centrální zálohování dat je zajištěno zřizovatelem na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v.v.i. Účetní doklady v tištěné podobě jsou uloženy v archivu dokumentace THS v souladu se zákonem o účetnictví v objektu sídla účetní jednotky.

1.1. Oceňování majetku a závazků, odpisy

1.1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

byl při nákupu oceňován pořizovací cenou. Odpisy jsou stanoveny odpisovým plánem a jsou rovnoměrné.

ÚDU vlastní spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k nemovitému majetku objektu Husova-Jilská s příslušenstvím oceněný reprodukční cenou. Tento majetek ve výši vlastnického podílu je odepisován jako pořízený z vlastních zdrojů s tvorbou Fondu reprodukce majetku.

Ostatní hmotný a nehmotný majetek je pořízený z dotace (veřejných prostředků), ÚDU odepisuje bez tvorby Fondu reprodukce majetku. O výši odpisů je navýšeno vlastní jmění a jiné ostatní výnosy.

Dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností nebo bezplatně získaný ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚDU podíly a cenné papíry k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.3. Zásoby

vytvořené vlastní činností jsou oceňovány vlastními náklady.

1.1.4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Pohledávky se rozdělují na krátkodobé (doba splatnosti do 12 měsíců včetně) a dlouhodobé (splatnost nad 12 měsíců).

1.1.5. Krátkodobý finanční majetek

Je oceňován jmenovitými hodnotami. K datu účetní závěrky tvořen zůstatky v pokladně, na běžných účtech, na účtu sociálního a rezervního fondu. Bankovní účty jsou vedeny v Kč a v USD.

1.1.6. Závazky

Dlouhodobé i krátkodobé závazky se vykazují ve jmenovitých hodnotách.

1.2. Přepočet údajů v cizích měnách na českou měnu

Přepočet majetku, pohledávek a závazků v cizí měně na Kč během účetního období je prováděn kurzem ČNB ke dni vystavení pohledávky, resp. úhrady závazku. Ke konci účetního

období jsou případné pohledávky a závazky přepočteny kurzem k poslednímu dni účetního období (31. 12. běžného roku) vyhlášeným ČNB. Kurzem k 31. 12. 2020 byl přepočten zůstatek bankovního účtu v USD a pokladní hotovost v EUR, GBP.

1.3. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku

V roce 2020 nebyl výsledek hospodaření ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

1.4. Podstatné změny použitých účetních metod

Podstatné změny způsobů oceňování, odepisování ani postupů účtování oproti minulému účetnímu období nenastaly. Použité účetní metody odpovídají požadavkům Zákona o účetnictví.

2. Významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

2.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Nemovitý majetek tvoří spoluvlastnický podíl 1/3 z objektu Husova – Jilská (budovy, pozemky). Movitý majetek zahrnuje zejména výpočetní a fotografickou techniku, běžné kancelářské vybavení a osobní automobily.

Jednotlivé položky dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v tis. Kč

Položky majetku	Pořizovací cena		Oprávký		Zůstatková cena		Přírůstky	Úbytky
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Běžné období
Dl.nehm.majetek	340	340	-92	-7	248	333	0	0
Pozemky	33588	33588	0	0	33588	33588	0	0
Stavby	44681	44408	-5212	-4767	39469	39641	273	0
Hmotné movité věci a jejich soubory	28921	30082	-24988	-24430	3933	5652	286	-1447
Drobný DHM úč. 028	2628	2955	-2628	-2955	0	0	0	-327
Ostatní DHM	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený DHM+DNM	330	364	0	0	330	364	10	-44
Celkem	110488	111737	-32920	-32158	77568	79579	569	-1818

2.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.3. Zásoby

ÚDU k datu účetní závěrky vykazuje zásoby publikací určených k prodeji.

2.4. Pohledávky

zahrnují pouze částky obsažené v rozvaze.

2.5. Jiná aktiva

ÚDU vykazuje k datu účetní závěrky 72 tis Kč jako náklady příštího účetního období. Jde o pojištění automobilů a objektu, údržba domén a licencí SW.

2.6. Vlastní zdroje

a) Stav jmění

Jmění celkem k datu účetní závěrky činí	86,433 tis Kč
z toho: vlastní jmění	77,568 tis Kč
fondy - sociální fond	293 tis Kč
- rezervní fond	61 tis Kč
- fond účelově urč.prostředků	2,821 tis Kč
- fond reprodukce majetku	5,690 tis Kč

b) Výsledek hospodaření za účetní období 2020

Výsledek hospodaření za rok 2020 ve výši 274 tis Kč bude navržen k převodu ve prospěch rezervního fondu 258 tis Kč a fondu reprodukce majetku ve výši 16 Kč.

2.7. Závazky

ÚDU nemá žádné finanční nebo jiné závazky neobsažené v rozvaze. Položka Jiné závazky představuje předpis úhrady zákonného úrazové pojištění zaměstnanců za 4. Q. 2020 uhrazený dne 8. 1. 2021 a nespotřebované účelové prostředky GAČR.

2.8. Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry

ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.9. Jiná pasiva

ÚDU vykazuje k 31. 12. 2020 výdaje příštích období v částce 150 tis Kč.

2.10. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky

ÚDU nemá. Závazky vyplývající z výplaty mezd za prosinec 2020 byly řádně uhrazeny dne 8. 1. 2021.

2.11. Finanční nebo jiné závazky a plnění neuvedené v rozvaze

ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.12. Náklady

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

2.12.1. Osobní náklady v tis. Kč

Mzdové náklady	39365
z toho: Mzdy	35153
z toho: odměny zaměstnanců	3142
Odměny ze SF	2
Odměny volených orgánů	214
Ostatní osobní náklady	3909
Náhrady nem.dávek	87
Zákonné soc. a zdr. pojištění	12314
Zákonné sociální náklady	2056
z toho: Příspěvek na stravenky	725
Čerpání SF	627
Příděl do SF 2%	704

2.13. Výnosy

Největší část výnosů představuje dotace od zřizovatele. Institucionální dotace je přidělena na schválený dlouhodobý koncepční rozvoj pracoviště a na zajištění činnosti AV ČR. Mimorozpočtové dotace obdržel Ústav na granty Grantové agentury České republiky, z MK ČR na projekty NAKI, podporu periodik a publikační činnosti. Tržby za vlastní výkony tvoří tržby za předplatné periodik a tržby za prodej knih, za repropráva a licence, za přípravu výstav a publikací. Ostatní výnosy tvoří zúčtování fondů, odpisů z majetku pořízeného z veřejných prostředků, nájemné za nevyužitelné prostory a jiné ostatní příjmy.

2.14. Přehled dotací podle zdrojů v tis. Kč

Neinvestiční dotace

institucionální	51422
z toho: podpora výzkumné organizaci	41588
podpora na činnost	9834
GA ČR	8122
ostatní rezort – MK ČR, územ.celky aj.	10842
Neinvestiční dotace celkem	70386

Investiční dotace

institucionální	524
z toho: podpora výzkumné organizaci	286
dotace na činnost	238
Ostatní rezort	0
Investiční dotace celkem	524

2.15. Způsob zjištění základu daně z příjmů

Při výpočtu základu daně z příjmů za rok 2020 postupuje ÚDU v souladu s § 18a odst. 5 zákona o daních z příjmů kdy, s výjimkou příjmů z investičních dotací, jsou předmětem daně všechny příjmy.

Pro výpočet základu daně z příjmu byly zohledněny tyto položky daňově neúčinných nákladů:

pohoštění	35 tis Kč
členské příspěvky organizacím	15 tis Kč

V roce 2020 činí základ daně částku 324.354,- Kč, daňová povinnost nevzniká z toho důvodu, že při zjištění daňového základu je postupováno v souladu s § 20 odst. 7 zákona č.586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu v platném znění. Daňová úspora z roku 2019 ve výši 28. 924,- Kč byla použita v roce 2020 na podporu vědy a výzkumu.

3. Stav zaměstnanců v uvedeném účetním období podle kategorií:

kategorie	průměr. přep. stav
Výzkumný pracovník	43,10
Ost.VŠ pracovník výzk. útvarů	2,65
Odborný pracovník - VŠ	14,52
Odborný pracovník - SŠ	3,50
THP pracovník	8,39
celkem	72,16

4. Spojené osoby

ÚDU nevykazuje k datu účetní závěrky žádné zálohy, závdavky ani úvěry poskytnutým členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených zákonem o veřejných výzkumných institucích.

5. Odměny členů statutárních a kontrolních orgánů

jsou stanoveny zřizovatelem pro členy Dozorčí rady a Rady ÚDU. V roce 2020 byly řádně vyplaceny ve výši 214 tis Kč.

6. Účast členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž ústav uzavřel za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy

Ředitel, členové rady pracoviště a členové dozorčí rady, ani jejich rodinní příslušníci nemají účast v osobách, s nimiž ústav uzavřel obchodní nebo jiné smluvní vztahy.

7. Odměna statutárnímu auditorovi

Celková odměna auditorovi za povinný audit účetní závěrky r. 2020 je 45 tis Kč.

8. Přehled o přijatých a poskytnutých darech

ÚDU ve vykazovaném účetním období neposkytl žádný dar a přijal dar na podporu centra SR ve výši 106 tis Kč.

9. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č.117/2001 Sb. o veřejných sbírkách)

V roce 2020 nebyly organizovány ÚDU žádné veřejné sbírky.

10. Jiné účetní jednotky, ve kterých má účetní jednotka podíl

ÚDU nemá podíl v žádné účetní jednotce v jakékoli formě.

11. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Ředitelem a Radou ÚDU bylo schváleno vypořádání výsledku hospodaření roku 2019 ve prospěch rezervního fondu ve výši 2 tis Kč.

12. Významné události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení uzávěrky

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události.

13. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídací schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

Všechny podstatné údaje za rok 2020, které vypovídají o ekonomické činnosti, jsou zachyceny v předchozích bodech.

14. Doplnující informace

Dopad COVID-19 na další aktivity

V současné době neexistuje žádná nejistota ohledně schopnosti pokračovat v činnosti Ústavu dějin umění AV ČR, v.v.i., neboť jeho činnost není přímo odvislá od aktuální situace tržního prostředí ani dodavatelsko-odběratelských vztahů. Neexistuje žádná významná informace v souvislosti s COVID-19, kterou by bylo nutné v příloze účetní závěrky ÚDU AV ČR, v.v.i. k 31. 12. 2020 uvádět.

V Praze dne 18. 6. 2021

Sestavila: Ing. Jana Pánková

podpis ředitele pracoviště AV ČR

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

zřizovateli účetní jednotky

Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.**Výrok auditora**

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky **Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.** sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, za účetní období končící 31. prosince 2020, a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o účetní jednotce jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv účetní jednotky k 31. prosinci 2020 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za účetní období končící 31. prosince 2020 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KAČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komoru auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Za ostatní informace odpovídá vedení účetní jednotky. Ostatní informace, které jsme získali k datu zprávy auditora, zahrnují informace uvedené ve výroční zprávě s výjimkou účetní závěrky a zprávy auditora k ní.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje ani k nim nevydáváme žádný zvláštní výrok.

Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámit se s ostatními informacemi a posoudit, zda nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během auditu nebo zda se jinak nejeví jako významně (materiálně) nesprávné.

Pokud na základě prací provedených na ostatních informacích, které nám byly poskytnuty před datem zprávy auditora, zjistíme, že ostatní informace jsou významně (materiálně) nesprávné, jsme povinni zjištěné skutečnosti uvést v naší zprávě.

V rámci uvedených postupů jsme v získaných ostatních informacích nic takového nezjistili.

Odpovědnost ředitele a dozorčí rady účetní jednotky za účetní závěrku

Ředitel účetní jednotky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je ředitel účetní jednotky povinen posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případu, kdy představenstvo plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v účetní jednotce odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodu nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol představenstvem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo účetní jednotky uvedlo v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem, a zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost účetní jednotky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková

významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti účetní jednotky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že účetní jednotka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat představenstvo a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum *ZPRÁVY AUDITORA*: 18. června 2021 v Praze

CSA, spol. s r.o.

Švabinského 1749/19, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava
osvědčení č. 178

Statutární auditor odpovědný za audit, na jehož základě byla zpracována tato zpráva nezávislého auditora, je Ing. Drahomíra Slawiková, osvědčení č. 1414.

Přílohou výroční zprávy je přehled publikační činnosti pracovníků ústavu (Příloha 1) a přehled grantových projektů ÚDU (Příloha 2)

Příloha 1

Publikační činnost pracovníků ÚDU za rok 2020

Monografie (knihy s vročením 2019 vyšly až v roce 2020)

Martin Bakeš – Jitka Císařová – Kristina Uhlíková (eds.), *Osudy konfiskátů. Výzkum provenience a problematika přesunů kulturního majetku v Československu na základě prezidentských dekretů*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-31-7

Klára Benešová – Helena Dáňová – David Vrána (eds.), *Ivo Kořán: Texty*, Artefactum, Praha 2019, ISBN: 978-80-88283-28-7

Hana Buddeus (ed.), *Sudek a sochy / Sudek and Sculpture*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-33-1; 978-80-88283-34-8

Anja Bunzel, *The Songs of Johanna Kinkel: Genesis, Reception, Context*, Boydell, Woodbridge 2020, ISBN: 978-1783274109

Lenka Bydžovská – Karel Srp – Michal Novotný, *Mikuláš Medek. Nahý v trní / Naked in the Thorns*, Národní galerie v Praze, Praha 2020, ISBN: 978-80-7035-761-3

Helena Dáňová – Jan Uhlík – Kristina Uhlíková, *Víra v umění – umění ve víře. Výtvarná kultura Chrudimska ve středověku / Architekt a památkář František Schmoranz st. a rod Schmoranzů ze Slatiňan*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-41-6

Jan Dienstbier, *Všechny pozemské radosti. Profánní nástěnná malba v Čechách a na Moravě 1400–1550*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-56-0

Michal Dragoun – Jindřich Marek – Kamil Boldan – Milada Studničková, *Knižní kultura českého středověku*, Scriptorium, Dolní Břežany 2020, ISBN: 978-80-7649-012-3

Petr Eckl – Michaela Šeferisová Loudová – Tomáš Valeš, *Bonum opus: Premonstráti v Louce (1190–1784) / Bonum opus: Die Prämonstratenser in Klosterbrück (1190–1784)*, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Znojmo 2020, ISBN: 978-80-86974-32-3

Stanislava Fedrová – Jiří Pelán – Jiří Rambousek (eds.), *Josef Palivec. Listář 2*, Torst, Praha 2020, ISBN: 978-80-7215-589-7

Ivo Hlobil – Helena Dáňová – Klára Mezihoráková – Dalibor Prix (eds.), *Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250-1550. Studie (I/1) a Katalog (II/1, 2)*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-52-2 (Studie I/1); 978-80-88283-53-9 (Katalog II/1, 2); 978-80-88283-54-6 (soubor)

Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková (eds.), *Proměny venkovské architektury s důrazem na 19. a 20. století II*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-49-2

Jakub Hauser – Eva Janáčková (eds.), *Obrazy nenávisti. Vizuální projevy antisemitismu ve střední Evropě*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-45-4

Tomáš Hlobil, *Franz Ficker (1782-1849). Österreichische Ästhetik unter Staatsaufsicht und vor dem Herbartianismus*, Peter Lang, Frankfurt am Main etc. 2020, ISBN: 978-3-631-82054-4; 9783631820537

Milada Jonášová – Tomislav Volek (eds.), *Demofonte come soggetto per il dramma per musica: Johann Adolf Hasse ed altri compositori del Settecento*, Academia, Praha 2020, ISBN: 978-80-200-3003-0

Manfred Hermann Schmid – Tomislav Volek – Milada Jonášová (eds.), *Mozart Studien 27, Aktuelle Fragen der Mozart-Forschung II. Bericht über den Prager Mozart-Kongress 2018*, Hollitzer, Wien 2020, ISBN: 978-3-99012-812-1

Václav Kapsa (ed.), *Joannes Possival (1664–1729): Litaniae lauretanae sub titulo Consolatrix afflictorum (= Fontes Musicae in Polonia C/XV)*, Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa, Warszawa 2020, ISBN: 978-83-66546-10-3

Petr Kratochvíl – Dan Merta – Klára Pučerová (eds.), *Estetika udržitelné architektury (katalog výstavy)*, Galerie Jaroslava Fragnera, Praha 2020, ISBN: 978-80-88161-12-7

Martin Krummholz, *Stanislav Sucharda 1866–1916: Tvůrčí proces*, Národní galerie v Praze ve spolupráci s ÚDU AV ČR, v. v. i., Praha 2020, ISBN: 978-80-7035-756-9

Radek Lunga – Jiří Roháček, *Umlčené hlasy. Rekviziční dokumentace zvonů českého, moravského a slezského pohraničí z let 1942–1943, sv. I–III*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-42-3

Jiří Roháček (ed.), *Epigraphica & Sepulcralia 9. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-43-0

Markéta Svobodová, *Hore zdar! Stavební strategie Klubu českých/československých turistů [útulny a chaty]*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-47-8

Ivo Šulc – Jan Uhlík – Kristina Uhlíková (eds.), *František Schmoranz st. a rod Schmoranzů ze Slatiňan*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-40-9

Články v časopisech (články s vročením 2019 vyšly až v roce 2020)

Klára Benešová, Prof. Paul Crossley, *Bulletin UHS 31*, č. 2, 2019, s. 32–34, ISSN: 0862-612X

Sylva Dobalová, Laudatio k udělení ceny Uměleckohistorické společnosti prof. PhDr. Lubomírovi Konečnému, *Bulletin UHS* č. 2, 2019, s. 30–31, ISSN: 0862-612X

Sylva Dobalová, Gärtner, Gelehrte, Maler : Die Habsburgischen Gärten im Prag der Renaissance, *Die Gartenkunst* 32, č. 2, 2020, s. 209–218, ISSN: 0935-0519

Ondřej Hojda, Japan and Modern Architecture, 1945–1970. Discourse in the mid-20th-century Europe. 1960s: Emancipation, Criticism, *Acta Universitatis Carolinae* 2020, ISSN: 0567-8269

Vendula Hnídková, Transfer idejí a meze reality. Zahradní města v Českých zemích před rokem 1914, *Bulletin Moravské galerie v Brně* 81, 2020, s. 42–57, ISSN: 0231-5793

Jan Chlíbec – Jiří Roháček, Šlechtické nekropole doby jagellonské a raného novověku – jejich význam a funkce: Bechyně a Němčice, *Zprávy památkové péče* 80, č. 2, 2020, s. 200–208, ISSN: 1210-5538

Eva Janáčková, The Wandering Jew in the Czech Fine Art. Anti-Semitism, Empathy, Self-Identification, *Ars Judaica. The Bar-Ilan Journal of Jewish Art* 15, 2019, s. 47–70, ISSN: 2516-4252

Tereza Johanidesová, Bez teorie a bez absolventů: ke dvěma normalizačním hrozbám dějin umění, *Slovo a smysl* 2020 (= Tematické číslo: Ve stavu ochromení a útlumu. Sondy do období tzv. normalizace humanitních věd v Československu 1969–1989, eds.: Jan Wiendl – Martin Nodl), s. 67–80, ISSN: 1214-7915 (Print), 2336-6680 (online)

Václav Kapsa, Johann Georg Orsler – slezský hudebník ve šlechtických službách a otazníky jeho tvorby *Musicologica Olomucensia* 30, 2019, s. 153–165, ISSN: 1212-1193

Václav Kapsa, The Novena to Saint Teresa of Jesus and the Work of Prague Composers around 1720, *Hudební věda* 62, č. 3, 2020, s. 254–290, ISSN: 0018-7003

Jan Klípa – Markéta Pavlíková – Adam Pokorný, Zlacené plastické dekory v kostele Panny Marie, v kapli sv. Kateřiny a ve spojovací chodbičce na hradě Karlštejně, *Zprávy památkové péče* 79, č. 4, 2019, s. 441–457. ISSN: 1210-5538

Martin Krummholz, Die frühesten Landschaftsgärten Böhmens: Die Beziehung und die Gärtner, *Die Gartenkunst* 32, 2020, s. 333–342, ISSN: 0935-0519

Zdeňka Michalová – Matěj Kruntorád, Madona velkomeziříčská mezi reformací a restaurováním, *Umění/Art* 67, č. 5, 2019, s. 440–450, ISSN: 0049-5123

Kateřina Kubínová, Osudy rukopisu Svatovítské apokalypsy (a Pražských zlomků hlaholských), *Studie o rukopisech* 20, č. 2, 2020, s. 107–126, ISSN: 0585-5691

Martin Mádl, Barokní umění v českých zemích jako médium řádové propagandy, *Opuscula Historiae Artium* 68, 2019, s. 214–229, ISSN: 1211-7390

Pavla Machalíková, Josef Führich, andělé v Altlerchenfeldu a první výstava Führichovy sbírky v Liberci, *Fontes Nissae* 21, č. 1, 2020, s. 3–17, ISSN: 1213-5097

Pavla Machalíková, Praha – Mnichov – Praha. Cesta Josefa Mánesa do Mnichova a utváření jeho díla ve čtyřicátých letech 19. století *Bulletin Moravské galerie v Brně (Translokality – migrace – kulturní a umělecká výměna)* č. 81, 2020, s. 22–40, ISSN: 0231-5793

Tomáš Murár, Sloh, architektura, život. K teorii dějin umění Oldřicha Stefana, *Opuscula historiae artium* 69, 2020, s. 74–89, ISSN: 1211-7390

Tomáš Murár, „A work of art is an object that necessitates contemplation“. Latency of visual studies within the Vienna School of Art History?, *Ikonotheka* 30, 2020, ISSN: 0860-5769

Aleš Opekar, Regionalistická historiografie českého rocku a její nové přírůstky, *Hudební věda* 57, č. 2, 2020, s. 210–230, ISSN: 0018-7003

Fedora Parkmann, Un patrimoine visuel sous le communisme. La photographie amateur et sociale du président tchécoslovaque Antonín Zápotocký, *Photographica* č. 1, 2020, s. 93–109, ISSN: 2740-5826

Fedora Parkmann, Une histoire en deux actes: la photographie sociale tchèque de l'entre-deux-guerres au prisme de l'historiographie de l'ère communiste, *Transbordeur* č. 4, 2020, s. 50–59, ISSN: 2552-9137

Taťána Petrasová, Pietro Nobile's and Clemens Wenzel Lothar Metternich's Idea of the Summer Residence Königswart (1827–1840): Modern Villa and an Experiment, *Umění/Art* 67, č. 5, 2019, s. 417–439, ISSN: 0049 5153

Dalibor Prix, Pavlu Kouřilovi k jeho životnímu běhu po stezkách archeologické vědy, *Těšínsko* 63, č. 1, 2020, s. 122–128, ISSN: 0139-7605

Dalibor Prix, Barokní kostel sv. Šebestiána v Třemešné na Osoblažsku, *Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické* 69, č. 2, 2020, s. 95–114, ISSN: 1211-3131

Ivo Purš, Grotesque stucco motifs in the Star summer palace, *Umění/Art* 67, č. 5, 2019, s. 396–416, ISSN: 0049-5123

Ivo Purš – Vladimír Karpenko, Dějiny alchymie v českých zemích I. První známky znalostí a rozšíření ve středověku, *Dějiny věd a techniky* 53, č. 1/2, 2020, s. 31–60, ISSN: 0300-4414

Markéta Svobodová, Zemědělská usedlost č.p. 5 ve Viganticích na pozadí architektonicko-urbanistického vývoje obce, *Východní Morava. Dějiny – lidé – krajina* 5, 2015 (vyšlo 2020), s. 26-41, ISSN: 1805-1154

Markéta Svobodová – Marta Sylvestrová, *Ve světle nových objevů – Marie Rossmannová (1909-1983)*, *Bulletin Moravské galerie* č. 80, 2019, s. 32–52, ISSN: 0231-5793

Markéta Svobodová, Brněnská avantgardní scéna mezi válkami. Meyerova přednáška v roce 1931 a jeho korespondence s Artušem Černíkem a Bedřichem Václavkem z let 1925–1926 *Bulletin Moravské galerie* č. 80, 2019, s. 55–75, ISSN: 0231-5793

Rostislav Švácha – Taťána Petrasová, The Method of Collective Art-Historical Syntheses *Umění/Art* 67, č. 6, 2019, s. 587–590, ISSN: 0049-5123

Rostislav Švácha, Potřebuje architektura kritiku? *Bulletin České komory architektů* 20, č. 1, 2020, s. 14–15

Rostislav Švácha, „Udělat pořádek na obecním dvorku“, *Stavba* 27, č. 2, 2020, s. 50–51, ISSN: 1210-9568

Rostislav Švácha, Autentické! K obnově Školy architektury AVU, *Stavba* 27, č. 2, 2020, s. 62–63, ISSN: 1210-9568

Štěpán Vácha, Kultovní inscenace náboženského obrazu. Případ obrazu sv. Františka Xaverského v jezuitském kostele Nejsvětějšího Salvátora v Praze, *Opuscula Historiae Artium* 68, 2019, s. 230–239, ISSN: 1211-7390

Jan Videman – David Vrána, Neznámý denár českého knížete Konráda II. Oty s motivem dvojice ryb z Čechelic (okr. Mělník), *Numismatický sborník* 33, č. 2, 2019, s. 159–164, ISSN: 0546-9414

Tomáš Winter, Systémová chyba?, *Bulletin Uměleckohistorické společnosti* č. 2, 2019, s. 6, ISSN: 0862-612X

Kapitoly v knihách / katalogová hesla (knihy s vročením 2019 vyšly až v roce 2020)

Klára Benešová, Disparition, réouverture et clôtura du chantier cathédral de Prague (1419-1933), in: Isabelle Chave – Étienne Faisant – Dany Sandron (eds.), *Le chantier cathédral en Europe – Diffusion et sauvegarde des savoirs, savoir-faire et matériaux du Moyen Âge à nos jours*, Le Passage Editions, Paris–New York 2020, s. 128–139, ISBN: 978-2-84742-454-6

Klára Benešová, Josef Cibulka a Svatovítská rotunda in: Michal Sklenář – Kristina Uhlíková – Vít Vlnas (eds.), *Josef Cibulka, kněz, pedagog a historik umění ve 20. století*, Artefactum, Praha 2020, s. 133–150, ISBN: 978-80-88283-50-8

Klára Benešová, Václav Mencl (1905–1978), in: Richard Biegel – Roman Prahel – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na FF UK*, Univerzita Karlova, Praha 2020 s. 368–377, ISBN: 978-80-7308-962-7

Hana Buddeus, Černobílí muži s paletou?, Petr Jindra – Radim Vondráček (eds.), *Tvůrce jako předmět dějin umění*, Artefactum, Praha 2020, s. 215–221, ISBN: 978-80-88283-35-5

Hana Buddeus, Infiltrating the Art World through Photography. Petr Štembera's 1970s Networks, in: Daniel Grůň (ed.), *Subjektívne histórie. Seba-historizácia ako umelecká prax v stredovýchodnej Európe*, VEDA, SAS Publishing House, Slovak Academy of Sciences Bratislava 2020, ISBN: 978-80-224-1834-8

Hana Buddeus, The Photographic Conditions of the Happening The Sešit Reader, in: *The First Ten Years of Notebook for Art, Theory and Related Zones 2007–2017*, AVU Research Center – VVP AVU, Academy of Fine Arts, Praha 2019, s. 228–245, ISBN: 978-80-87108-92-5

Anja Bunzel, Understanding the World through Private Musical Culture: A Plea for Theme-Oriented Teaching, in: Tijana Popović Mladjenović – Ana Stefanović – Radoš Mitrović (eds.), *Contextuality of Musicology – What, How, Why and Because*, University of Belgrade Press, Belgrade 2020, s. 123–136, ISBN: 9788681340257

Lenka Bydžovská, Francouzský model. Součást, nebo protiklad mezinárodních avantgard?, in: Markéta Theinhardt (ed.), *Francouzský model a sbírka francouzského umění 19. a 20. století v Národní galerii Praha, malba a plastika*, Národní galerie v Praze, Praha 2019, s. 64–84, ISBN: 978-80-7035-743-9

Jan Dienstbier, The Metamorphoses of the Judensau, in: Jakub Hauser – Eva Janáčková (eds.), *Visual Antisemitism in Central Europe. Imagery of Hatred*, De Gruyter, Berlin 2020, s. 1–35, ISBN: 978-3-11-061607-1

Jana Dienstbier, Metamorfózy "židovské prasnice", in: Jakub Hauser – Eva Janáčková (eds.), *Obrazy nenávisti. Vizuální projevy antisemitismu ve střední Evropě*, Artefactum, Praha 2020, s. 9–39, ISBN: 978-80-88283-45-4

Kateřina Dolejší, Deklamace Dramaticus Emblematicus aneb jedna nevydařená slavnost olomouckých jezuitů z roku 1694, in: Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (eds.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a ikonografie umění raného novověku*, Books & Pipes, Brno 2019, s. 179–196, ISBN: 978-80-7485-201-5

Kateřina Doležalová, Skla, plasty a papíry: pohled restaurátorky, in: Hana Budeus (ed.), *Sudek a sochy*, Artefactum, Praha 2020, s. 411–429, ISBN: 620 978-80-88283-33-1

Stanislava Fedrová, „Dohadovat se styků, to je jako sledovat cesty hada v trávě“. Korespondence Josefa Palivce a medialita paměti, in: Stanislava Fedrová – Jiří Pelán – Jiří Rambousek (eds.), *Josef Palivec. Listář 2*, Torst, Praha 2020, s. 1131–1157, ISBN: 978-80-7215-589-7

Ivo Hlobil, O jednom záhadném motivu přemyslovských náhrobků v katedrále sv. Víta a na tumbě Arnošta z Pardubic v Kladsku, in: Ivo Hlobil – Milan Dospěl (eds.), *Uprostřed Koruny české. Kolektivní Monografie NAKI II*, Oberon, Prostějov 2020, s. 35–42, ISBN: 978-80-9078311-0-2

Ivo Hlobil, Richard Moest, autor – falsifikátor Klosterneburské madony na lvu?, in: Petr Jindra – Radim Vondráček (eds.), *Tvůrce jako předmět dějin umění. Pozice autora po jeho smrti, Sborník 6. sjezdu historiků umění*, Artefactum, Praha 2020, s. 250–260, ISBN: 978-80-88283-35-5

Vendula Hnídková, The Obecní dům (Municipal Building), Prague, in: Richard Kurdiovsky – Stefan Schmidl (eds.), *Das Wiener Konzerthaus 1913–2013 im typologischen, stilistischen, ikonographischen und performativen Kontext Mitteleuropas*, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien 2020, s. 125–140, ISBN: 978-3-7001-8440-9

Vendula Hnídková, Ořechovka. Reformní ideje za kulisu buržoazního blahobytu, in: Veronika Rollová – Cyril Říha (eds.), *Umění a evoluce/Art and Evolution. Festschrift pro Jindřicha Vybírala*, UMPRUM, Praha 2020, s. 346–357, ISBN: 978-80-88308-14-0

Ondřej Hojda, Prefab Smurf Dallas, in: Anna Poubová (ed.), *Satellitendorf*, Berlin 2020, nepag.

Jan Chlíbaec, Sepulkrální sochařství v Čechách 1420–1471, in: Jiří Roháček (ed.), *Epigraphica & Sepulchralia 9*, Artefactum, Praha 2020, s. 103–120, ISBN: 978-80-88283-43-0

Jan Chlíbaec – Jiří Roháček – Karel Müller – Jiří Slavík, Sepulkrální skulptura středověku a renesance – její typy a symbolické motivy, in: *Sepulkrální památky v praxi památkové péče*, Národní památkový ústav, Josefov 2020, s. 16–31, ISBN: 978-80-88226-24-6

Milada Jonášová, V Archivu Pražského hradu jsou i cenné prameny k dějinám hudby, in: Martin Halata (ed.), *Hradu a obci. Sto let Archivu Pražského hradu 1920–2020*, Scriptorium, Praha 2020, s. 131–137, ISBN: 978-80-7649-002-4

Jan Klípa, Dlouhé stíny svatováclavské orlice a svazků StB: Josef Cibulka v restitučním sporu o Madonu z Veverří, in: Michal Sklenář – Kristina Uhlíková – Vít Vlnas (eds.), *Josef Cibulka. Kněz, pedagog a historik umění ve 20. století*, Ústav pro studium totalitních režimů – Ústav dějin umění AV ČR – Katolická teologická fakulta UK v Praze, Praha 2020, s. 299–328, ISBN: 978-80-88283-50-8

Jan Klípa, [5 katalogových hesel], in: Micheala Ottová – Petr Jindra (eds.), *Nad slunce krásnější: Plzeňská madona a krásný sloh*, Západočeská galerie v Plzni – Katolická teologická fakulta UK v Praze, Plzeň – Praha 2020, s. 14–19, 40–41, 46–47, ISBN: 978-80-87922-27-9

Lubomír Konečný, The Rise and Fall of a Hero / Hrdinův (vz)let a pád, in: Eva Bendová – Václav Hájek – Lubomír Konečný – Ondřej Váša, *Impossible Heroes: Ícaros and Phaeton as the Emblematic Figures of Modern Man / Nemístní hrdinové: Íkaros a Faetón jako emblematické figury moderního člověka*, Togga – Národní galerie v Praze, Praha 2020, s. 15–36, 159–179, 128–136, ISBN: 978-80-7476-186-7; 978-80-7035-755-2

Petr Kratochvíl, Architektura školních budov, in: Miroslav Novotný (ed.), *Velké dějiny Zemí Koruny české: Školství a vzdělanost*, Paseka, Praha 2020, s. 410–418, 519–524, 568–570, ISBN: 978-80-7432-985-2

Zuzana Macurová – Tomáš Valeš, Josef Winterhalder ml. a lekce z Tiepola. Příspěvek k reflexi benátského settecenta ve střední Evropě 2. poloviny 18. století, in: Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (eds.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a ikonografie umění raného novověku*, Books & Pipes – Masarykova univerzita, Brno 2019, s. 93–108, ISBN: 978-80-210-9557-1

Martin Mádl, “Sacerrimo Ordini Cisterciensi Mariae Auspiciis...” Oslava sedmi staletí cisterciáckého řádu ze Zlaté Koruny, in: Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (eds.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a ikonografie umění raného novověku*, Books & Pipes – Masarykova univerzita, Brno 2019, s. 109–116, ISBN: 978-80-7485-201-5

Martin Mádl, The Palace of Prince-Bishop Carl II of Lichtenstein-Castelcorn in Olomouc and its Decoration, in: Stephan Hoppe – Herbert Karner – Heiko Laß (eds.), *Deckenmalerei um 1700 in Europa. Höfe und Residenzen*, Hirmer, München 2020, s. 144–159, ISBN: 978-3-7774-3638-8

Martin Mádl, Diplomacie jako zdroj rodové hrdosti. Nástěnné malby na zámcích Rabštejn a Trpísty, in: Petr Pavelec – Martin Gaži – Milena Hajná (eds.), *Ve znamení Merkura. Šlechta českých zemí v evropské diplomacii*, Národní památkový ústav, České Budějovice 2020, s. 410–420, ISBN: 978-80-87890-31-8

Katarína Mašterová, [6 kapitol], in: Hana Buddeus (ed.), *Sudek a sochy*, Artefactum, Praha 2020, s. 231–409, 532–535, 558–572, ISBN: 978-80-88283-33-1

Katarína Mašterová, [6 chapters], in: Hana Buddeus (ed.), *Sudek and Sculpture*, Artefactum, Praha 2020, s. 235–329, 331–413, 536–539, 562–576, ISBN: 978-80-88283-34-8; ISBN 978-80-246-4626-8

Klára Mezihoráková, [kapitoly č. 3–6, 11–13, 31, 33, 72], in: Pavel Vlček (ed.), *The Historic Centre of Prague and the Průhonice Park*, Foibos Books s. r. o., Praha 2019, s. 42–50, 62–71, 126–128, 132–135, 256–257 335, ISBN: 978-80-88258-22-3

Klára Mezihoráková, [kapitoly č. 3–6, 11–13, 31, 33, 72], in: Pavel Vlček (ed.), *Historické centrum a Průhonický park*, Foibos Books s. r. o., Praha 2019, s. 42–50, 62–71, 126–128, 132–135, 256–257, ISBN: 978-80-88258-21-6

Klára Mezihoráková, Rozkvět a zkáza východočeských klášterů, in: Helena Dáňová – Markéta Pražáková (eds.), *Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550. Průvodce výstavou*, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Hradec Králové 2019, s. 115–116, ISBN: 239 978-80-87686-32-4

Klára Mezihoráková, Ženské středověké kláštery ve východních Čechách, in: Ivo Hlobil – Milan Dospěl (eds.), *Uprostřed Koruny české*, Oberon, Prostějov 2020, s. 61–72, ISBN: 978-80-907831-0-2

Aleš Opekar, Divoký východ aneb Na zbojnickou notu v českých muzikálech, in: Irena Příbylová – Lucie Uhlíková (eds.), *Od folkloru k world music: Hudba a prostor*, Městské kulturní středisko v Náměšti nad Oslavou, Náměšť nad Oslavou 2020, s. 219–224, ISBN: 978-80-907033-4-6

Aleš Opekar, Alena Havlíčková, in: Marie Makariusová (ed.), *Biografický slovník českých zemí 23 (Hav - Hel)*, Academia – Historický ústav AV ČR, Praha 2020, s. 355, ISBN: 978-80-7286-358-7

Marie Platovská [4 hesla], in: Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková (eds.), *Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století II*, Artefactum, Praha 2020, s. 18–45, 78–93, 318–331, ISBN: 978-80-88283-49-2

Marie Platovská, [3 kapitoly], in: Pavel Vlček (ed.), *Historické centrum a Průhonický park*, Foibos Books s. r. o., Praha 2019, s. 230–241, 281–282, 294–295, ISBN: 978-80-88258-21-6

Tat'ána Petrasová, Metternich – Nobile – Metternich: Patronát jako vztah s proměnlivou konstantou Petr Jindra – Radim Vondráček (eds.), *Tvůrce jako předmět dějin umění. Pozice autora po jeho „smrti“*. Sborník 6. sjezdu historiků umění, Artefactum, Praha 2020, s. 155–164, ISBN: 978-80-88283-35-5

Dalibor Prix, Jižní portál presbytáře chrámu sv. Ducha v Hradci Králové, in: Ivo Hlobil – Milan Dospěl (eds.), *Uprostřed Koruny české. Kolektivní monografie NAKI II*, Prostějov 2020, s. 93–112, ISBN: 978-80-907831-0-2

Dalibor Prix, Moravští páni z Lomnice na středověkém Opavsku, in: Bronislav Chocholáč – Jiří Malíř – Lukáš Reitinger – Martin Wihoda (eds.), *Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu*, Matice moravská, Brno 2020, s. 465–495, ISBN: 978-80-87709-28-3

Ivo Purš, Alchemy, the Court of Rudolf II, and Magical and Scientific Understandings of Stone, in: Judith W. Mann (ed.), *Paintings on Stone: Science and the Sacred, 1520–1800*, Hirmer – Saint Louis Art Museum 2020, s. 85–92, 300, ISBN: 978-3777435565

Jiří Roháček, Sekundární dochování epigrafických a sepulkrálních památek v České republice a potřeba jejich evidence, in: Jiří Roháček – Vladimír Růžek, *Soupis sekundárních pramenů k epigrafickým a sepulkrálním památkám, uloženým v archivech České republiky*, Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR ve spolupráci s Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., Praha 2019, s. 5–18, ISBN: 978-80-7616-006-4

Jiří Roháček, Náhrobky, in: Helena Dáňová – Markéta Pražáková (eds.), *Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550. Průvodce výstavou*, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Hradec Králové 2019, s. 88–91, ISBN: 239 978-80-87686-32-4

Jiří Roháček, [6 kapitol], in: *Sepulkrální památky v praxi památkové péče*, Národní památkový ústav, Josefov 2020, s. 6–15, 32–53, 97–112, ISBN: 978-80-88226-24-6

Milada Studničková, Stamský rukopis litomyšlského biskupa Jana Železného in: Ivo Hlobil – Milan Dospěl (eds.), *Uprostřed Koruny české. Kolektivní monografie NAKI II*, Prostějov 2020, s. 53–60, ISBN: 978-80-907831-0-2

Markéta Svobodová, Scénografie a výstavnictví – dvě rovnocenné sféry v tvorbě Jana Rajlichy, in: Marta Sylvestrová, *Jan Rajlich 100 – Mr. Brno*, Moravská galerie v Brně, Brno 2020, s. 281–321, ISBN: 978-80-7027-325-3

Markéta Svobodová, [3 hesla], in: Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková (eds.), *Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století II*, Artefactum, Praha 2020, s. 47–61, 253–267, 367–381, ISBN: 978-80-88283-49-2

Rostislav Švácha, Nad Petitovou Ironií, in: Emmanuel Petit, *Ironie aneb sebekritická neprůhlednost moderní architektury*, Arbor vitae, Řevnice 2020, 252–255, ISBN: 978-80-7467-143-2

Štěpán Vácha, Město Labyrint, in: Lenka Stolárová – Vít Vlnas (eds.), *Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět*, Moravské zemské muzeum – Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Brno – Ústí nad Labem, 2020, s. 76–79, kat. č. II.2, ISBN: 432 978-80-7028-543-5, 978-80-7561-287-8

Štěpán Vácha, Michael Willmann als Leser der Sandrart'schen Teutschen Academie, in: Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (eds.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a*

ikonografie umění raného novověku, Books & Pipes, Brno 2019, s. 181–192, ISBN: 978-80-210-9557-1, 978-80-7485-201-5

Pavel Vlček, Havel Václav, Havel Václav Maria, Havlíček Josef, Heger Philipp, Heger Franz, Heger Johann Max, Heilmann ze Schweinfurt Jakob, Hellmessen Anton, Hellmich Alexander, Heidelberger Ernst, Heinsch Jan Jiří, Heinz Josef, in: Marie Makariusová (ed.), *Biografický slovník českých zemí 23*, Academia, Praha 2020, ISBN: 978-80-200-3164-8

Pavel Vlček, Kostelec nad Vltavou, Ostrovec, Nebílovy, Hřešihlavy, Močidlec, Kostelec nad Vltavou, Podboří, Petrovice a Chyňava, in: Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková (eds.), *Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století II*, Artefactum, Praha 2020, ISBN: 978-80-88283-49-2

Pavel Vlček, Johann Philipp Joendl a Greek Revival na zámku Kačina, in: Eliška Poláčková (ed.), *Jubilare et bibite ad honorem Jan Bažant. Studie k antice a její recepci v evropské kultuře*, Filosofía, Praha 2020, s. 219–232, ISBN: 978-80-7007-638-5

Článek ve sborníku

Lenka Bydžovská, “Do You See Anything?“, Asked Poussin’: The Informe, Bataille and the Czech Surrealists, in: Beáta Hock – Klara Kemp-Welch – Jonathan Owen (eds.), *A Reader in East-Central-European Modernism 1918–1956*, The Courtauld Institute of Art, London 2019, s. 301–316, ISBN: 978-1-907485-10-7

Roman Dykast, Vliv estetických teorií na výuku hudebněteoretických disciplín v první polovině 19. století: na příkladu učebnic Antonína Rejchy, in: Slávka Kopčáková (ed.) *Súradnice estetiky, umenia a kultúry V – Estetická výchova a prax vyučovania estetiky v kontextoch európskeho estetického myslenia 19. a 20. storočia – dialóg s tradíciou a súčasné koncepcie*, Prešovská univerzita v Prešove: Filozofická fakulta, Prešov 2020, s. 69–86, ISBN: 978-80-555-2516-7

Matěj Kruntorád, Bratři Kotrbové versus československá restaurátorská škola Luboš Machačko Restaurování – retrospekce, in: *Sborník textů na téma historie konzervování a restaurování v českých zemích*, Arte-fakt, sdružení pro ochranu památek, z. s., Litomyšl 2020, s. 70–82, ISBN: 978-80-905924-4-5

Kateřina Kubínová, Charles IV and Rome. Some Remarks on Visual Strategies, in: Danele Rando – Eva Schlotheuber (eds.), *Carlo IV. e Italia* (= Nuovi Studi Storici dell'ISIME), Roma

Pavla Machalíková – Tomáš Winter, Zrození venkovského lidu, in: Pavla Machalíková – Taťána Petrasová – Tomáš Winter (eds.), *Zrození lidu v české kultuře 19. století*, Academia, Praha 2020, s. 7–11, ISBN: 978-80-200-3066-5

Jana Marešová, Soupisy památek pod taktovkou Archeologické komise, in: Tomáš Kowalski (ed.), *Monumentorum tutela Ochrana pamiatok* 30, Pamiatkove úrad Slovenskej republiky, Bratislava 2020, s. 109–124, ISBN: 978-80-89175-89-5

Fedora Parkmann, Regard(s) de classe: la photographie sociale tchèque de l'entre-deux-guerres entre individualisme et collectivisme, in: Raphaële Bertho a kol., *Les formes du collectif*, Créaphis, Paris 2021

Kristina Uhlíková, Památková péče v zemi dvojího lidu. Česká a německá památková péče v Čechách, in: Tomáš Kowalski (ed.), *Monumentorum tutela Ochrana pamiatok* 30, Pamiatkove úrad Slovenskej republiky, Bratislava 2020, s. 95–107, ISBN: 978-80-89175-89-5

Recenze

Anja Bunzel (rec.), Wolfgang Antesberger, Die deutschsprachigen Lieder für Pianoforte (EOS, 2017), *Hudební věda* 56, č. 4, 2019, s. 470–475, ISSN: 0018-7003

Anja Bunzel Bunzel (rec.), Tomáš Hlobil, Geschmacksbildung im Nationalinteresse II: Der Abschluss der frühen Prager Universitätsästhetik im mitteleuropäischen Kulturraum 1805–1848 (Hannover: Wehrhahn, 2018), *Hudební věda* 57, č. 3, 2020, s. 396–399, ISSN: 0018-7003

Anja Bunzel (rec.), Phyllis Weliver, Mary Gladstone and the Victorian Salon (Cambridge: Cambridge University Press, 2017), *Nineteenth-Century Music Review* 17, č. 1, 2020, s. 114–119, ISSN: 1479-4098

Dykast, Roman (rec.), Glüxam, Dagmar: „Aus der Seele muß man spielen ...“. Über die Affekttheorie in der Musik des 17. und 18. Jahrhunderts und ihre Auswirkung auf die Interpretation, *Hudební věda* 57, č. 3, 2020, s. 389–395, ISSN: 0018-7003

Ivo Hlobil (rec.), Tobias Kunz, Bildwerke nördlich der Alpen und im Alpenraum 1380–1440. Kritischer Bestandskatalog der Berliner Skulpturensammlung, *Umění/Art* 68, č. 1, 2020, s. 61–69, ISSN: 0049-5123

Ondřej Hojda (rec.), Hubert Guzik (ed.), Bydlet spolu, *Umění/Art* 67, č. 6, 2019, s. 597–599, ISSN: 0049-5123

Ondřej Hojda (rec.), Martin Jemelka – Ondřej Ševeček (eds.), Tovární města Baťova koncernu. Evropská kapitola globální expanze, *Pražský sborník historický* 47, 2019, s. 523–530, ISSN: 0555-0238

Lubomír Konečný (rec.), Emblematics in Hungary, Gábor and Anna Tüskés, *Critica: Források az irodalom- és kultúratudományi szakkritika történetéhez 1986–2020*, Reciti Budapest 2020, s. 69–73, ISBN: 978-615-5478-95-6

Václav Kapsa (rec.), Jana Spáčilová: Hudba na dvoře olomouckého biskupa Schrattenbacha, *Hudební věda* 62, č. 2, 2020, s. 235–239, ISSN: 0018-7003

Tomáš Valeš (rec.), Andrzej Kozieł (ed.), Malarstwo barokowe na Śląsku, *Umění/Art* 67, č. 4, 2019, s. 353–357, ISSN: 0049 5123

Tomáš Winter (rec.), Michael Baxandall, Inteligence obrazu a jazyk dějin umění, *Dějiny a současnost* 42, č. 9, 2020, s. 48, ISSN: 0418-5129

Elektronické dokumenty

Václav Kapsa, *Joseph Brentner. A Catalogue of His Works (Brk)*, Ústav dějin umění Akademie věd ČR, v. v. i., 2019
elektronická publikace: <https://brentner.katalog-skladeb.cz/>

Uhlíková Kristina – Uhlík Jan – Císařová Jitka – Homolová Dita – Bakeš Martin – Marešová Jana – Radostová Šárka, *Metodika identifikace původních majitelů movitých kulturních statků vyvlastněných podle dekretů prezidenta republiky občanům německé národnosti na území Československa po 2. světové válce*, Artefactum, Praha 2020 (pdf)
<http://www.nusl.cz/ntk/nusl-409521>

Příloha 2

Grantové projekty:

- GAČR

Monumenta mortis et memoriae. Sepulkrální skulptura ve výtvarném umění českého středověku

18-06201S, 2018–2020

Jan Chlíbač

Sepulkrální památky jsou objektem zájmu nejen dějin umění, ale i obecné historie a dalších disciplín. I když se konvolut studovaných děl v Čechách dochoval v torzálním stavu, jsou jednotlivé práce svědectvím o sociálním postavení objednavatele, jeho náboženském zakotvení, kulturní úrovni i výtvarném cítění a také o jazykovém úzu zkoumané historické epochy. Projekt zahrne celé období českého středověku. Obsáhne typologickou škálu sepulkrální skulptury, malířské a sochařské práce s ní související (epitafy) a pozornost bude věnována i širšímu sepulkrálnímu kontextu - otázce dobových pohřebních ceremonií. Hlavní devíza bude spočívat v komplexnosti pohledu a v interdisciplinárním přístupu ke studovanému materiálu. Tímto pojetím a časovým záběrem je projekt v českých historických oborech ojedinělý. Výsledkem budou studie o sepulkrální skulptuře a zejména kniha na předložené téma. Téma má výrazný mezinárodní aspekt - kniha se zapojí do mezinárodního bádání o evropské sepulkrální skulptuře a seznámí odbornou veřejnost s dosud neznámými díly z této oblasti.

Krásný Dvůr v kontextu evropských krajinářských parků

18-07366S, 2018–2020

Příjemce: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.

Za ÚDU: Martin Krumholz

Krajinářský park se stal významným společenským, kulturním i uměleckým fenoménem druhé poloviny 18. století souvisejícím s rozvojem osvícenství a nástupem modernity. Zámecký park v Krásném Dvoře představuje téměř intaktně dochovaný příklad raného krajinářského parku, jehož vznik byl inspirován zkušenostmi J. R. Černína z kavalírské cesty po Evropě. Zároveň – jako raná fundace – ovlivnil následující českou krajinářskou tvorbu. Projekt je založen na komparativním a interdisciplinárním přístupu: spojuje historický, umělecko-historický a zahradně architektonický přístup ke studiu fenoménu raných krajinářských parků, s cílem postihnout umělecko-historické a zahradně architektonické vazby na zahraniční objekty navštívené J. R. Černínem či známé z dobových tisků a ikonografie. Studovány budou umělecko-historické a zahradně architektonické souvislosti parku v Krásném Dvoře s jinými ranými krajinářskými parky v českých zemích a ve střední a západní Evropě.

Obraz/y v době Přemyslovců: kontexty a formy

19-21654S, 2019–2021

Jan Klípa

Projekt bude zkoumat počátky souvislé výtvarné tradice na našem území v době formování české státnosti za vlády Přemyslovců z aktuálních metodologických a faktografických východisek. Představí nový ucelený pohled na české románské umění určený nejen specialistům, ale i širší veřejnosti. Předmětem výzkumu bude obraz v jeho rozmanitých dobových formách (skulptura, nástěnná a knižní malba, zlatnictví, textilní produkce), a

architektura jako referenční rámec, v němž byly tyto obrazy vytvářeny, vnímány a interpretovány.

Hlavním výsledkem projektu bude kolektivní monografie zpracovávající danou problematiku na základě relevantních badatelských přístupů. Proměny dobové vizuální tradice tak budou sledovány interdisciplinárně (spolu s historiky) a ve středoevropském kontextu (spolu se zahraničními odborníky), s ohledem na historické souvislosti vzniku artefaktů a jejich sociokulturní zázemí a komunikační roli v rámci liturgie, kultu i mocenské reprezentace. Předmětem pozornosti bude i role aktérů: donátorských osobností, tvůrců, recipientů a celých komunit uživatelů.

Malíř Josef Mánes (1820–1871) - mezi romantismem a realismem, uměním užitým a "krásným", národním a mezinárodním, akademismem a modernitou

19-10562S, 2019–2021

Pavla Machalíková

Projekt je zaměřen na rozbor tvorby Josefa Mánesa (1820–1871), jehož dílo se stalo nedílnou součástí české kultury 19. i následujícího století. Bude se zabývat výzkumem Mánesova díla v kontextu domácího i evropského umění a zohlední současné metodologické přístupy, které v posledních desetiletích zásadně změnily výzkum umění 19. století a umožnily jeho kontextuální analýzy. V rámci projektu se proto jednotliví odborníci zaměří na důležitá témata, která vyžadují nový úhel pohledu (například pojmy modernosti či realismu, národně-ideologické souvislosti, stylové a formální aspekty tvorby, kontextuální porovnání malířské techniky) a umožňují překonání zjednodušujícího přístupu publikací 1. poloviny 20. století, v nichž byl Mánes prezentován převážně jako izolovaný jev.

Jeruzalém a jeho odraz v kultuře středověkých českých zemí

19-12859S, 2019–2021

Lenka Panušková

Mezioborový projekt se zabývá studiem recepce svatého města Jeruzalém v českých zemích v době od 11. do konce 15. století. Těžiště projektu spočívá v památkách výtvarné kultury a dobové literatury, čemuž odpovídá sestavení řešitelského týmu. Zobrazení Jeruzaléma v nástěnné a knižní malbě, jeho ohlas v konkrétních architektonických realizacích či urbanismu budou rozšířené o obrazy z kronik, historických pramenů, cestopisů a literárních děl dalších žánrů. Zatímco v zahraniční medievistice představuje Jeruzalém a jeho obraz v současném diskurzu jedno z důležitých témat, pro prostředí českých zemí postrádáme stále jeho ucelené a systematické zpracování. Navrhovaný projekt zapojí domácí bádání do mezinárodního diskurzu jak na poli "jeruzalémských studií", tak i do aktuálního proudu studia mentalit. Na příkladu proměn a způsobů recepce ideje Jeruzaléma lze dobře sledovat obecně platné postupy uvažování o "cizím a neznámém" či projektování idejí a náboženských prožitků do reality.

Alchymické labororium ve výtvarném umění

19-02080S, 2019–2021

Ivo Purš

Projekt se zabývá analýzou způsobů vyobrazování alchymického laboratoria ve třech oblastech výtvarného umění: v žánrové malbě, především nizozemské 17. století, ve vyobrazeních provázejících alchymická pojednání, jak rukopisná, tak i tištěná, a ve vyobrazeních specializovaných technických traktátů, především těch zaměřených na hornictví a hutnictví. Metodologickým východiskem projektu budou jak ikonografické uměnovědné analýzy, tak i

analýzy zobrazovaných námětů z hlediska dějin vědy a dobově používaných technologií. Pomocí těchto metod bude nově posouzen význam těchto vyobrazení, jaký měla v sociálních a kulturních kontextech, v nichž vznikala a pro něž byla určena.

František Kalivoda (1913–1971) v evropském kontextu: multimedialita, experiment, avantgarda a neoavantgarda

19-18891S, 2019–2021

Markéta Svobodová

Záměrem grantového projektu je zveřejnit dílo architekta a designéra Františka Kalivody (1905–1971), představitele avantgardy a průkopníka abstrakce, který za svého života zasáhl hned do několika oborů, a jehož práce nebyla doposud kontextuálně zhodnocena. Kalivoda se věnoval teoreticky i prakticky vizuální stránce obrazu (fotografie, film), výrazně ovlivnil moderní typografii, když propagoval dílo a ideje typografa Jana Tschicholda. V evropském měřítku je známá jeho spolupráce s maďarským avantgardním výtvarníkem László Moholy-Nagyem na přípravě publikace *Telehor*. Kalivoda byl zaujatý abstrakcí a novými technologickými možnostmi filmu, vedle těchto projektů si ale zároveň uvědomoval výpovědní sílu sociální fotografie a rovněž se angažoval ve prospěch CIAM a CIAM-Ost. Neocenitelným pramenem poznání jeho kontaktů s architekty a umělci v mnoha zemích je jeho rozsáhlá korespondence. Cílem je vydat česko-anglickou mezioborovou publikaci věnovanou reflexi osobnosti a díla F. Kalivody.

Umění na odiv: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600

20-15927S, 2020–2022

Štěpán Vácha

Obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v Praze, rozptýlená během třicetileté války, patřila ve své době k nejpřednějším souborům svého druhu v Evropě. Představu o jejím rozsahu poskytují inventáře, dobová svědectví a další prameny, v neposlední řadě identifikovaná díla. Důkladný heuristický výzkum a tvorba speciální databáze umožní analýzu a interpretaci sbírky se zřetelem na její žánrovou skladbu a zastoupení malířů resp. malířských škol, prostorové uspořádání a provoz. Sběrka bude posouzena v kontextu sběratelských aktivit Habsburků (Madrid, Brusel), knížecích dvorů v Itálii (zejm. Florencie, Mantova) a v Německu (Drážďany, Mnichov), dále se zřetelem k proměně statusu obrazu jako „galerijního objektu“ a s tím související inovací malířské tvorby kolem 1600 (zejm. v Římě). Pozornost bude také věnována Rudolfově obrazárně jako specifickému stavebnímu typu s přihlédnutím k jejím provozním a reprezentačním funkcím, které plynuly ze zapojení do rezidenčního komplexu Pražského hradu.

- **NAKI II – Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity (Ministerstvo kultury ČR)**

Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví

DG16P02M002

2016–2020

Mgr. Hana Buddeus, Ph.D.

Projekt se zabývá výzkumem a prezentací v našem prostředí dosud opomíjené problematiky fotografické dokumentace uměleckých děl, a to na příkladu jednoho z nejdůležitějších souborů tohoto zaměření u nás,

jehož autorem je Josef Sudek. Fotografická reprodukce výtvarného umění a architektury je obecně základním nástrojem pro zpřístupnění této části národního kulturního dědictví na odborné i laické úrovni. Josef Sudek v této části své tvorby vědomě překonával standardy doby, a i při běžné řemeslné dokumentaci projevoval svůj ojedinělý autorský pohled. Cílem projektu je komplexní záchrana, fyzické i digitální uchování, odborné zpracování, zhodnocení a představení široké veřejnosti souboru ca 13500 negativů a 6000 pozitivů Josefa Sudka, pocházejícího převážně z druhé třetiny 20. století a uloženého ve sbírce Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i. Tato část tvorby autora nebyla dosud až na výjimky odborně zhodnocena ani veřejně představena. Soubor má nespornou paměťovou hodnotu a je cenný i proto, že obsahuje řadu fotografií děl umělců, kteří jsou dnes často zapomenutí. Umělecký pohled Josefa Sudka v rámci reprodukční a dokumentační fotografie bude představen dvěma vybranými soubory – fotografií Prahy zničené nálety v roce 1945 a analýzou vztahu fotografie k uměleckým dílům obecně na příkladu dokumentace sochařství. Zpřístupnění celého souboru v online databázi umožní odkrýt a dále zkoumat známé i zapomenuté výtvarné dědictví minulého století.

Proměna venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století

DG16P02H023

2016–2020

Mgr. Ludmila Hůrková

Spoluřešitel: České vysoké učení technické v Praze / Fakulta stavební (Ing. Jindřich Hodač, Ph.D.)

Hlavním cílem projektu je prezentace nezvratných a v současnosti často ohrožených historických a uměleckých hodnot venkovské architektury jako národního dědictví. Projekt bude založen na výzkumu zabývajícím se proměnou venkovské architektury, a to s důrazem na vývoj v druhé polovině 19. a 20. století, období specifické svými intenzivními sociálními a ekonomickými změnami a zatím málo prozkoumané z umělecko-historického hlediska. Výzkum bude zaměřen nejen na jednotlivé vybrané domy venkovských regionů, ale také na vývoj urbanismu vybraných obcí jednotlivých krajů ČR. Výsledky projektu budou přístupné jak odborné, tak široké veřejnosti a studentům. Projekt má několik dílčích cílů 1. Vytvořit databázi informací o vybraných venkovských obcích vycházející z umělecko-historických poznatků a podkladů získaných v součinnosti historiků umění z Ústavu dějin umění AV ČR a odborníků z Katedry geomatiky Fakulty stavební ČVUT v Praze. Bude se jednat především o obce, jejichž intravilán je ohrožen současnými změnami a doposud není památkově chráněn. 2. Zpřístupnit databázi na speciálních webových stránkách, jejichž součástí bude interaktivní mapa všech sledovaných obcí, prolínající se historické mapy a rozsáhlá obrazová dokumentace čerpající z podkladů umělecko-historického výzkumu, tak aby co nejvíce zvyšovaly atraktivitu jak pro běžného uživatele, tak pro obce, zastupitelstva atd. 3. Prezentovat výsledky výzkumu ve třech unikátních výstavách v regionální galerii a muzeu a v prostorách Národní technické knihovny. 4. Vydat tři kritické katalogy, jejichž texty budou vycházet z poznatků nashromážděných k jednotlivým obcím, rešerší dostupné literatury, archivních materiálů (plánů a fotografií), stavebně historických průzkumů a specializovaných map a ortofotomap. 5. Připravit specializovaný workshop pro studenty architektury v rámci obohacení výuky památkové péče zaměřený na mapování historické architektury venkova a podporu citlivých architektonických změn v současných obcích.

Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace

DG16P02B003

2016–2020

Univerzita Palackého v Olomouci / Filozofická fakulta (prof. PhDr. Ivo Hlobil, CSc.), Muzeum východních Čech v Hradci Králové (PhDr. Markéta Pražáková), Národní památkový ústav (Ing. Jiří Slavík)
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. – Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.

Projekt vychází z dlouhodobé potřeby systematicky řešit souhrnný odborný výzkum a zpracování výtvarného umění středověku a rané renesance v oblasti východních Čech. Dosud málo známý fond středověké a raně renesanční výtvarné kultury východočeského regionu bude ukázán v širokých kulturně historických souvislostech střední Evropy. Nově získané výsledky výzkumu v rámci projektu budou využitelné pro ochranu a prezentaci movitého i nemovitého kulturního dědictví sledovaného regionu nadále v budoucnosti. Tým badatelů sestavený z pracovníků čtyř institucí zaručuje komplexní přístup k řešení projektu a jejich vzájemnou mezioborovou spolupráci. Mezinárodním přínosem projektu bude spolupráce s polskými specialisty. Jedním z hlavních cílů projektu je realizace výstavy Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách 1200–1550 (s třídílným kritickým katalogem), která komplexně zhodnotí výtvarnou kulturu východních Čech (sochařství, malířství, knižní malba, archiválie, umělecké řemeslo, archeologie; architektura a nástěnná malba budou prezentovány prostřednictvím velkoformátových fotografií). Interdisciplinární spolupráce je plánována v rámci materiálových průzkumů movitých i nemovitých památek (přírodovědné analýzy, dendrochronologické analýzy atd.). Výzkum bude dále zhodnocen prostřednictvím tvorby několika specializovaných map s odborným obsahem a komplexní veřejné databáze umění regionu východních Čech. Je plánováno rovněž vydání metodiky na téma specializovaného průzkumu sepulchrálních památek, která napomůže jejich ochraně a zhodnocení. Poznatky získané při řešení projektu budou také zveřejňovány prostřednictvím příspěvků na konferencích a v odborných periodících, je zamýšleno uspořádání workshopů a odborné konference. Výzkum dále zhodnotí několik plánovaných tematických monografií.

INDIHU – vývoj nástrojů a infrastruktury pro digital humanities

DG16P02B039

2016–2020

Knihovna AV ČR, v. v. i. (Ing. Martin Lhoták), Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. (Mgr. Olga Lečbychová), Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. (Mgr. David Novák), Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. (PhDr. Barbora Gergelová), Filosofický ústav AV ČR, v. v. i. (Ing. Ivan Chvatík, dr. h. c.), Národní knihovna České republiky (Mgr. Tomáš Foltýn), Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. (Mgr. Vojtěch Malínek, Ph.D.)

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. – PhDr. Jiří Roháček, CSc.

Hlavním cílem projektu je vytvořit potřebné nástroje a infrastrukturu pro vědeckou práci v humanitních oborech (například historie, filozofie, literatura, apod.), jejímž základem nebudou dle stávajících zvyklostí analogové dokumenty, nýbrž zdroje dostupné v elektronické podobě – například digitalizované dokumenty, elektronické databáze či různé separátní kolekce elektronických dat vědecké povahy, jež vznikají na akademických pracovištích a které dosud nejsou používány v uspokojivém množství ani systematicky propojovány. Cíle projektu jsou v plně v souladu s novými přístupy pro vědeckou práci, které lze charakterizovat termínem „Digital Humanities“. Centrální řešení INDIHU bude sloužit pro integraci dat z oblasti sociálních a humanitních věd. Jednotlivé zapojené ústavy AV ČR, Knihovna AV ČR a Národní knihovna ČR budou v rámci projektu propojovat své zdroje, které doposud fungují separátně, mnohdy o nich navzájem není velké povědomí a je prakticky nemožné je používat společně pro tvorbu konkrétních analýz a specifických výzkumů. Mezi výstupy projektu bude patřit vývoj nástrojů, jež umožní práci s digitálním obsahem, jeho efektivní využití k výzkumu a použití nových metod a přístupů – bude připraveno softwarové řešení pro virtuální výstavy umožňující využití různých zdrojů dat, vznikne softwarové řešení pro virtuální znalostní bázi, jež bude přehledným informačním systémem a zdrojem pro jednotlivé badatele a zároveň bude integrován open source mechanismus, který umožní vytvoření strojově čitelných plných textů, které budou sloužit k efektivnějšímu výzkumu a vyhledávání v požadovaných dokumentech a publikacích. Mezi výstupy projektu patří i série workshopů pro studenty a pedagogy vysokých škol za účelem seznámení s oblastí digital humanities a zároveň s výstupy projektu využitelnými v této oblasti. Cílem projektu je také začlenění českých

informačních zdrojů z oblasti humanitních a společenských věd do mezinárodních infrastruktur zejména do DARIAH a Europeany.

Obraz nepřítele. Vizualní projevy antisemitismu v českých zemích od středověku po současnost

DG18P02OVV039

2018–2021

PhDr. et Mgr. Eva Janáčková, Ph.D.

Cílem projektu je důkladný výzkum a zhodnocení fenoménu vizuálního antisemitismu v českých zemích od středověku po současnost. V českém prostředí se antijudaismus, potažmo antisemitismus manifestoval již od 12. století a je spojen s řadou nelichotivých excesů sahajících až do doby okupace, respektive do současnosti. Z období středověku a raného novověku se u nás do dnešních dnů zachovaly desítky dosud komplexně nezmapovaných vyobrazení s protižidovskou tematikou. Moderní antisemitismus se pak v české kultuře zformoval v 60. letech 19. století a kulminoval v souvislosti s Hilsnerovou aférou na přelomu 19. a 20. století. Po několika antisemitských výstřelcích za první československé republiky se antisemitismus otevřeně projevil po mnichovském diktátu a především v protektorátu Čechy a Morava. Komunistický režim v 50. letech poté přišel s novým konstruktem židovského nepřítele – sionismem a státem Izrael. Po roce 1989 se s antisemitskými projevy nejčastěji setkáme u neonacistických skupin. Vizuální forma antisemitismu byla a je jedním z nejmocnějších prostředků probouzení a udržování nebezpečných rasových stereotypů a předsudků. Právě systematická analýza a interpretace obrazových médií, která nastolovala antižidovská a antisemitská témata, petrifikovala je a vizualizovala ve spolupráci s profesionálními i laickými umělci, je předmětem tohoto projektu. Pochopením těchto procesů poznáme lépe nejen svoji minulost, ale také přítomnost, což je stále aktuálnější především s ohledem na sílící rasovou a xenofobní nenávisť u nás i v cizině. Široké laické i odborné veřejnosti budou výsledky projektu zprostředkovány formou workshopu, mezinárodní konference, odborných článků, publikace a výstavy s kritickým katalogem.

